

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
 ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
 UITGAVE VAN HET NEDERLANDSCH ECONOMISCH INSTITUUT

18^e JAARGANG

WOENSDAG 8 MAART 1933

No. 897

7 MAART 1933.

In de noteringen op de geldmarkt kwam gedurende de afgelopen week weder geen verandering. De financiële moeilijkheden in Amerika, die op de wisselmarkt zoo sterken invloed uitoefenden; deden zich heden ook eenigszins op de geldmarkt gelden. In afwachting van de gevolgen, die deze catastrofe voor de Nederlandsche geldmarkt zou kunnen hebben, trokken geldgevers zich van de discountmarkt vrijwel geheel terug. In particulier disconto werd daardoor niets verhandeld, ook al omdat geldnemers vooralsnog niet bereid waren belangrijk hogere rente toe te staan. Wissels werden aangeboden voor $\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{2}$ pCt. De prolongatierente, die sedert begin Mei 1932 steeds 1 pCt. genoteerd had, werd heden op $1\frac{1}{2}$ pCt. vastgesteld. Callgeld bleef onveranderd.

* *

Blijkens den weekstaat van De Nederlandsche Bank nam de post binnenlandsche wissels af met f 584.000. De beleeningen vertoonden daarentegen een stijging van f 1,9 miljoen. 's Rijks schatkist heeft een voorschot opgenomen van f 2,1 miljoen, nadat zij vorige week nog een tegoed in rekening-courant bezat van f 27,8 miljoen. De post papier op het buitenland bleef ongewijzigd; de diverse rekeningen onder de activa stegen met f 250.000.

De goudvoorraad wijst een vermindering aan groot f 10,5 miljoen en de voorraad zilver van f 845.000.

Onder de passiva der Bank breidde de biljettencirculatie zich met f 14,9 miljoen uit. De saldi in rekening-courant van anderen vermeerderden met f 4,6 miljoen; de daling van het tegoed van het Rijk in aanmerking genomen, liepen derhalve de rekening-courant-saldi met f 23,2 miljoen terug. Het beschikbaar metaalsaldo daalde met f 8 miljoen; het dekkingspercentage bedraagt nagenoeg 84 pCt., evenals de vorige week.

* *

Wat al reeds lang gevreesd werd, is werkelijkheid geworden. De Amerikaanse regeering heeft de bekende besluiten uitgevaardigd, waardoor voor het oogenblik aan allen handel in Dollars een einde is gekomen. De eerste dagen van de week bleef de Dollar hier nog tamelijk stationnair 2.4725—2.4690—2.4725—2.4712½. Sinds Zaterdag is het niet meer mogelijk een zaak te doen; noteringen ontbreken dus verder geheel. Zooals te verwachten was, waren Ponden heel gezocht: 8.44½—8.69. In Londen is de Dollar-koers van 3.41½ op 3.45 teruggelopen. Ook daar ligt nu natuurlijk de geheele Dollarhandel stil. Marken waren aangeboden in verband met de politieke verhoudingen; van 59.12 ging de koers op 58.70 terug. Fransche Francs waren vast 9.75½—9.82; slot 9.81½. Deze koers heeft goud-uitvoer naar Parijs mogelijk gemaakt. Voor de tegen het goud verkregen Francs kocht men hoofdzakelijk in Parijs Ponden, waardoor hier gisteren aan de groote vraag naar Ponden kon worden voldaan. De Pondenkoers is hier dan ook van 8.68 op 8.62 teruggelopen. Toen later op den dag geen verder aanbod meer plaats had, liep de koers weder snel op 8.69 terug. Belga's iets vaster 34.75—34.77½. Zwitsersche Francs waren de laatste dagen hooger 48.22—48.32½. Lires noteerden ongeveer 12.64. Peseta's vast 20.80. De Scandinavische koersen hooger met het Pond; Kopenhagen 37.70—38.70, Stockholm 44.80—45.85 en Oslo 43.30—44.45. Finsche Marken vaster 3.72½—3.82½. Canadeesche Dollars 2.05.

Op de termijnmarkt is de eerste dagen een groot aanbod van termijn-Dollars geweest; de marges liepen snel op.

De laatste noteringen waren voor één maand ongeveer 225 en voor drie maanden ca. 460 punten onder kassa. Op het oogenblik is het natuurlijk niet mogelijk iets te doen. Ponden op termijn waren vanzelfsprekend zeer gezocht; het disagio is veranderd in agio. Eenmaands noteerde tenslotte ca. 1 c., drie-maands ca. 2 c. boven contant.

Op de goudmarkt heerschte een groote bedrijvigheid. Baren in de vrije markt gezocht; de slotprijs was f 1.666 à f 1.668. Ook voor Eagles was groote vraag; men liet tenslotte voor 2.58, nadat zij 2.63 biedend waren geweest. De invoer uit Amerika staat nu natuurlijk stop. Sovereigns sloten 12.35 latend, nadat er 's middags nog boven de 12.50 was gedaan.

LONDEN, 6 MAART 1933.

De vorige week werd geheel overheerscht door de ontwikkeling van de bankcrisis in Amerika. Een avalanche van korte groepsgewijze moratoria of sterke besnoeiing van het opvragingsrecht van deposito's bij provinciale banken stortte zich over het Amerikaansche continent uit en kon natuurlijk niet nalaten ook op de positie der New-Yorksche groote banken van grooten invloed te zijn, daar haar liquide middelen werden aangesproken voor de verbetering van de kaspositie der provinciale banken.

Zeer wijselijk werd daarom besloten ook de New-Yorksche banken voorloopig voor 2 dagen te sluiten om tijd te vinden voor het opstellen van een ordelijk plan de campagne.

Het is alleen te betreuren, dat, gezien den toestand der provinciale banken met haar bevroren landbouwcredieten, die reeds maanden algemeen bekend waren en die men natuurlijk toch niet aan haar lot kon overlaten, niet reeds veel eerder was ingegrepen, voordat het publiek in wilde paniekstemming tot een „run” op alle banken tegelijk trachtte over te gaan.

De nieuwe president doet dus onder een zeer zware economische onweersbui zijn intrede in het Witte Huis. Het is van harte te hopen, dat hij en zijn raadsmanen de juiste maatregelen zullen weten te nemen om de gevolgen van de economische ontwrichting in eigen land met haar repercussie op de wereld in het algemeen zooveel mogelijk te verzachten en het zakenleven weder in rustiger banen terug te leiden.

Reeds de geheele week had de pressie tot verkoopen van Dollars op alle markten grootere proporties aangenomen. Het gevolg in Londen was het omzetten van buitenlandsche valuta in goud met eene daarmede in verband staande verruiming van geld in de geldmarkt, hetwelk dan ook steeds moeilijker emplot kon vinden.

Onder die omstandigheden gaven de banken haar plan om disconto langzamerhand naar een eenigszins hooger niveau te dringen op en kochten weder wissels tot verder teruggaande prijzen. Vrijdag werden schatkistpromessen à pl.m. $\frac{9}{16}$ pCt. toegewezen. Bankaccepten noteeren $\frac{5}{16}$.

Deviezen, met name Dollars, maar ook de andere goudvaluta's, waren gedurende de geheele week zeer onrustig en toonden groote schommelingen, zoodat de handel uiterst moeilijk en gevaarlijk werd. Dollars bewogen zich tusschen 3.47 en 3.40½; Guldens tusschen 8.58 en 8.40½, etc.

Naar aanleiding van het sluiten der banken in New-York werd de deviezenhandel hier Zaterdagmorgen tijdelijk stop gezet.

Heden werd weder in alle deviezen, behalve Dollars, gehandeld. Guldens waren flauw en noteeren slot 8.67; Francs 88.

OMZETBELASTING ALS VERTERINGS-BELASTING.

De voor ruim een week voorgestelde omzetbelasting zal vermoedelijk, hoe zij ook technisch wordt geheven, grootendeels overgewenteld worden op den verbruiker en dientengevolge de werking hebben van een algemeene verteringsbelasting. Dat is een nieuw element in het Nederlandsche belastingstelsel, en verdient dus aandacht.

Sinds men aan belastingen den eisch stelt, dat zij naar draagkracht moeten worden geheven, is men zich vrij algemeen bewust geworden, dat die draagkracht naar verschillende kenmerken moet worden benaderd. Een belangrijk kenmerk is het inkomen, zoo mogelijk gedifferentieerd naar herkomst, als inkomen uit arbeid, uit vermogen, uit onroerend goed, uit persoonlijke onderneming, uit onderneming onder zelfstandigen rechtsvorm. Zóó belangrijk is dit kenmerk, dat sommigen het inkomen als den eenigen maatstaf van draagkracht aanzien. Als zoodanig ware het inkomen niet deugdelijk, hetgeen onmiddellijk duidelijk wordt, als men bedenkt, dat eenzelfde inkomen aan twee personen in geheel ongelijke omstandigheden een volslagen verschillende draagkracht geeft. De samenstelling van het gezin, de gezondheid, de werkkracht, de verzorgdheid van den ouden dag, de financiële omstandigheden van bloed- en aanverwanten, de aan de inkomstenverwerving verbonden risico's, de al-dan-niet samenvoeging van het inkomen met dat van anderen, met wie men samenwoont, tot een gezamenlijk consumptiefonds, ziehier een aantal omstandigheden, die op de draagkracht van een nominaal inkomen zeer grooten invloed uitoefenen. Slechts enkele van die omstandigheden zijn voor de regeling van een inkomstenbelasting objectief vast te stellen, met de meeste kan daarbij onmogelijk rekening worden gehouden. Derhalve is het inkomen alléén geen zuiver kenmerk van draagkracht.¹⁾

Naast het inkomen komt als tweede kenmerk van draagkracht de vertering in aanmerking, indien men die voor het verwerven van het allernoodzakelijkste buiten beschouwing laat. De zoeven opgesomde omstandigheden hebben tengevolge, dat de een van zijn inkomen veel meer ter vertering boven het allernoodzakelijkste ter beschikking heeft dan de ander. Het hoofd van een gezond gezin kan meer verteren dan de echtgenoot van een ziekelijke vrouw of de vader van zwakke kinderen; de ambtenaar, wiens salaris bij ziekte en pensioen bij ouderdom of invaliditeit verzekerd is, heeft meer consumptiekracht dan de handelsagent, van wiens werkcapaciteit al zijn inkomsten afhangen. Vertering boven het allernoodzakelijkste — wij nemen voorloopig aan, dat dat allernoodzakelijkste te definieeren valt — is derhalve een belangrijk tweede kenmerk van draagkracht.

Het inkomen dient in het Nederlandsche belastingstelsel inderdaad als eerste kenmerk van draagkracht. De Rijksinkomstenbelasting en de Gemeentefondsbelasting worden naar de totaalsom van het inkomen geheven. Daarenboven worden door de grondbelasting, de vermogens- en verdedigingsbelastingen en de dividend- en tantiëmebelasting practisch bepaalde deelen van het inkomen met bepaalde herkomst getroffen. De opbrengst van al deze belastingen tezamen, inclusief de ten behoeve van leeningfonds, gemeentefonds, provinciën en gemeenten geheven opcenten, kan voor 1932 op ruim 300 miljoen gulden worden geschat.

Een algemeene verteringsbelasting kent ons belastingstelsel niet. Wel worden bepaalde verteringen belast. De accijnzen op een klein aantal verbruiksgoederen zijn zuivere verteringsbelastingen. De belasting op den waarborg van gouden en zilveren voorwerpen heeft eenigszins het karakter van een retributie, maar

¹⁾ Een en ander, ook het hierna volgende, is uitvoeriger uiteengezet in des schrijvers prae-advies over de algemeene beginselen voor de heffing van belastingen, in 1929 uitgebracht voor de Vereeniging voor Belastingwetenschap.

INHOUD:

Biz.

OMZETBELASTING ALS VERTERINGSBELASTING door <i>Prof. Dr. N. J. Polak</i>	186
Het nieuwe goederentarium der Nederlandsche Spoorwegen door <i>Jhr. Mr. P. Elias</i>	187
Javasuiker en de crisis IV door <i>A. Volz</i>	192
Een jaar actieve conjunctuurpolitiek in de Vereenigde Staten door <i>A. B. Speekenbrink</i>	195
Beschouwingen over kolen II (Slot).....	198
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
De nieuwe Stillhalte-overeenkomst door <i>Dr. Carl Krämer</i>	200
Ottawa-mogelijkheden door <i>Prof. P. Geyl</i>	201
MAANDOLFERS:	
Indexcijfers van Nederlandsche aandelen.....	202
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.....	203—208
Geldkoersen. — Wisselkoersen. — Bankstaten. — Goederenhandel.	

werkt toch evenzeer als verteringsbelasting. De personeele belasting heeft een gemengd karakter, waaraan wij straks aandacht zullen wijden. De invoerrechten werken ten deele als verteringsbelasting; het is natuurlijk niet na te gaan, in hoeverre deze op den verbruiker, op den buitenlandschen leverancier of op den tusschenhandel worden af- of overgewenteld, evenmin in hoeverre de verbruiker door de werking van het invoerrecht nog belasting betaalt aan den binnenlandschen consument.

De accijnzen drukken in de eerste plaats op het verbruik van suiker, gedistilleerd en tabak, voorts op bier, rund- en kalfsvleesch, wijn en zout. Ze brengen tezamen bijkans 150 miljoen gulden op, waarvan die op suiker alleen ruim een derde gedeelte. De invoerrechten geven een meer verspreiden druk, zij zijn niet zoo beperkt tot enkele artikelen. Toch zijn er enkele goederen, waarvan het verbruik in het bijzonder wordt getroffen. Van de 82 miljoen gulden, welke de invoerrechten in 1932 opleverden, brachten de rechten op benzine en op thee tezamen op eenige miljoenen na de helft op. De opbrengst der belasting op den waarborg van gouden en zilveren voorwerpen bereikte nog niet drie kwart miljoen.

De personeele belasting, welke opbrengst met opcenten op 60 miljoen is te schatten, treft naast eenige bijzonder weelderige goederen — pleziervaartuigen, paarden, biljarts en in zekere mate ook motorrijtuigen — drie elementen van den levensstandaard, t.w. de huurwaarde van de woning, de inrichting van de woning en het huiselijk dienstpersoneel. Deze belasting wordt derhalve in hoofdzaak geheven naar verteringen, die zeer traag reageren op de wijzigingen van de draagkracht. Verhuizen naar een goedkoopere woning is somtijds duurder dan blijven in een huis met hogere huurwaarde, verhuizen gedurende den looptijd van een huurcontract is meestentijds schadelijk, verkoop of in bewaring geven van meubilair veroorzaakt onevenredig hooge verliezen of kosten. De personeele belasting heeft als maatstaf den levensstandaard ten tijde, dat de belastingplichtige zijn woning betrok, niet de vertering van het oogenblik; zij werkt derhalve geenszins als verteringsbelasting in tijden van veelvuldig voorkomende groote verminderingen van draagkracht, die tengevolge hebben, dat er in groote, moeilijk verhuurbare, smaakvol ingerichte woningen gebrek wordt geleden. A fortiori geldt dit, indien de druk der personeele belasting door verhooging der opcenten in een tijdperk van malaise wordt verzwaard, in welk geval bovendien de overwenteling van de op winkel-, hotel- en caféhuren geheven belasting op de verbruikers niet plaats vindt

en de heffing geenszins aan haar doel van verteringsbelasting beantwoordt. Wij zouden nog andere opmerkingen over de gebrekkige werking dezer belasting als verteringsbelasting kunnen maken, maar vreezen te uitvoerig te worden en stappen daarom van dit punt af.

Uit bovenstaande opsomming blijkt, dat naar het kenmerk van draagkracht, gelegen in de verteringen, zeer onsystematisch belasting wordt geheven. Een klein aantal bepaalde genotmiddelen, nl. alcoholhoudende dranken, tabak en thee, benevens enkele voedingsmiddelen, nl. suiker, zout en rundvleesch, brengen tezamen met benzine ruim 180 miljoen gulden aan belasting op. De keuze van deze zwaar belaste verteringen is vrij willekeurig, al kan men van de meeste dezer artikelen zeggen, dat het verbruik ervan op draagkracht duidt. Slechts met zout is dit nimmer, met suiker en tabak in beperkte mate het geval.

Er bestaan nog zoo onnoemelijk veel artikelen, waarvan het verbruik op draagkracht wijst, alsmede nog zeer vele, van welke het verbruik van een eerste dosis tot het allernoodzakelijkste moet worden gerekend, maar waarvan meerder verbruik blijkt geeft van draagkracht. Tot die laatste categorie behooren suiker, kleederen, schoenen, kaas, eieren, groenten en nog vele andere goederen. Een verteringsbelasting, die wel drukt op al deze artikelen, maar vrijlaat die goederen, welke vrijwel uitsluitend voor het eerste levensonderhoud dienen, werkt vanzelf als een belasting naar de draagkracht, blijkende uit de verteringen, een belasting, die een noodzakelijk complement vormt van onze heffingen naar inkomen en vermogen.

Zulk een verteringsbelasting, die in ons belastingstelsel ontbreekt, die ook niet door een op willekeurige keuze berustende „weelde“-verteringsbelasting wordt bewerkstelligd, kan de voorgestelde omzetbelasting zijn, indien zij wordt gezuiverd van de herhaalde heffingen en indien zij vrijlaat de goederen, waarbij de vergrooing van het verbruik niet is kenmerk van draagkracht, maar veelal kenmerk van armoede.

De bekende Amsterdamsche budget-statistiek van 1923/24 — verschenen in 1927 — betreffende 212 gezinnen uit verschillende kringen der bevolking, leert ons de vrij te stellen goederen kennen. Terwijl van tal van artikelen het verbruik in de groepen met hooger inkomen grooter is dan in die met lagere reventen, vermindert bij toenemend inkomen het verbruik van brood, boonen, erwten, rijst, gort, haver-mout, kunstboter, andere vetsoorten dan natuurboter en kunstboter, aardappelen en bevroren rundvleesch. Constant is het verbruik van suiker.¹⁾ Zeer langzaam stijgend is, in de lagere groepen, het verbruik van melk, koffie, thee, cacao en van brandstof.

Stelt men nu vrij de hier vermelde artikelen — om reden van agrarische politiek zou men misschien bevroren rundvleesch moeten uitzonderen of versch vleesch moeten toevoegen — dan kan men in de budget-statistiek spoedig zien, hoeveel vertering in de alleraagste groep voor belasting vatbaar blijft. Met genoemde artikelen zijn dan als belastingvrij te beschouwen huishuur, belasting, gas, electriciteit, ziekte- en begrafenisverzekering, vereenigingen, dagbladen, school- en les gelden, ontspanning en sport, spoor en tram, godsdienst e.d. Na aftrek van al die posten blijft dan op een inkomen van gemiddeld f 1674 een vertering van ongeveer f 450 belastbaar, zoodat op een inkomen van deze grootte — naar de gegevens van 1924 — ten hoogste f 4 aan verteringsbelasting zou worden betaald, bij mindere draagkracht uiteraard veel minder, bij meerdere welvaart veel meer.

Deze belasting zou een compensatie moeten vinden in verhooging van het belastingvrije minimum bij inkomsten- en gemeentefondsbelastingen, gelijk Treub indertijd in zijn prae-advies voor de Vereeniging voor

¹⁾ Daarentegen stijgt met de welvaart het verbruik van suikerhoudende goederen als jam, koek, gebak, chocolade, e.d.

de Staathuishoudkunde in 1924 heeft betoogd. Door de vermindering van de kosten van levensonderhoud is echter dat minimum reeds automatisch verhoogd. Zeer zeker is die verhooging nog geen algeheele compensatie, maar die kan tot later worden uitgesteld, zolang de toestand van de publieke financiën zoo zorgelijk is, waarvoor alle lagen der bevolking hun noodoffer hebben te brengen en waarvoor, gezien de reeds uitgevaardigde en voorgestelde heffingen en verhoogingen, reeds menig offer is en wordt verlangd.

Zoodra ingrijpende reorganisaties ter besparing op de uitgaven — welke reorganisaties tijd kosten en somtijds gunstiger tijden moeten verbeiden — zijn doorgevoerd en de middelen door betere conjunctuur ruimer gaan vloeien, zal men dan de accijnzen op suiker en zout kunnen verlagen of afschaffen, het belastingvrije minimum van inkomstenbelasting en gemeentefondsbelasting verhoogen, en de personeele belasting herzien, waartoe de algemeene verteringsbelasting, als complement van onze inkomstenbelastingen, dan de middelen verschaft, welke nu voor de sanering der publieke financiën noodig zijn.

P.

HET NIEUWE GOEDERENTARIEF DER NEDERLANDSCHE SPOORWEGEN.

Zoowel om, binnen de perken van het financieel toelaatbare, tegemoet te komen aan den, vooral met een beroep op de inmiddels ingetreden algemeene verlaging van het prijsniveau, van verschillende zijden uitgeoefenden aandrang tot verlaging der spoorwagentarieven, als om, beter dan tot dusverre het geval was, het hoofd te kunnen bieden aan de concurrentie van de auto, wendde de Directie der Nederlandsche Spoorwegen zich in de maand Juli 1932 tot de Regeering met het verzoek, in beginsel goed te keuren, dat tot eene verlaging van personen- en goederentarieven van *ten hoogste* 20 pCt. worde overgegaan, zulks niet in dier voege, dat de tarieven alle in *gelijke* mate zouden worden verlaagd, maar zóó, dat zij, beter dan thans, concurrerend zouden zijn tegenover andere vervoersmiddelen en meer zouden voldoen aan de eischen van den tegenwoordigen tijd.

In de eerste dagen van September 1932 werd voldoende zekerheid verkregen, dat eene tariefverlaging van vorengenoemden omvang bij de Regeering geen principiëel bezwaar zou ontmoeten, waarna onverwijld aan het werk werd gegaan.

Voor wat de goederen betreft — het personentarif kan, als vallende buiten het kader van dit artikel, verder buiten beschouwing blijven — was de herzieningsarbeid niet eenvoudig. Vooral voor zoover de herziening bedoeld was als verweer tegen de vrachtauto, stond de Spoorweg voor een uiterst moeilijk probleem. Gezien het feit, dat de autovrachten gaandeweg een ongekend laag peil hebben bereikt⁴⁾, kon er minder dan ooit aan worden gedacht die vrachten — welke trouwens wegens haar grilligheid weinig houvast bieden — als algemeen richtsnoer voor het nieuwe spoorwegtarief aan te nemen. Wel zou bij een poging in die richting veel vervoer kunnen worden gewonnen, maar, wegens de wanverhouding, die zoodoende zou ontstaan tusschen de vrachten eener- en de zelfkosten van den Spoorweg anderzijds, zou een

⁴⁾ Dat de autovrachten in zoo sterke mate zijn gedaald, is, behalve aan de verminderde vraag naar vervoergelegenheid als gevolg van de algemeene crisis, ook, en vooral, hieraan toe te schrijven, dat, *ondanks het trager vloeien van de goederenbron*, hoe langer hoe meer vrachtauto's op 's lands — daartoe zorgvuldig geëffende — wegen zijn verschenen, met het gevolg, dat, nevens den oorspronkelijken concurrentiestrijd van auto tegen spoorweg en water, een steeds feller strijd van auto tegen auto wordt gestreden. Dat in dien strijd vele ondernemers van autodiensten sneuvelen, blijkt voor anderen geen bezwaar te zijn, om het er met een overgenomen oude of op afbetaling gekochte nieuwe auto, op hun beurt ook eens op te wagen.

dergelijke oplossing gelijk hebben gestaan met financiële zelfmoord. Daarom werd, voor wat tariefverlaging als verweer tegen de vrachtauto betreft, als uitgangspunt genomen, vooralsnog (d.w.z. zolang geen wettelijke bepalingen bestaan, welke de auto's verplichten in aanzienlijk sterkere mate dan thans bij te dragen in de te haren bate door de gemeenschap gemaakte kosten) alleen daár — maar dan ook stevig ¹⁾ — in te grijpen, waar redelijkerwijze mocht worden verwacht, dat thans reeds met eene voor N. S. nog draaglijke verlaging verder verlies van vervoer zou kunnen worden voorkomen of verloren vervoer zou kunnen worden teruggewonnen, waarbij uiteraard voor elk volgens dezen opzet in aanmerking komend tariefonderdeel afzonderlijk moest worden nagegaan, welke reductie kans zou geven op bereiking van het beoogde doel.

Zoodra het nieuwe „Tarief voor het Vervoer van Goederen” in ontwerp gereed was — dit was half Januari 1933 het geval — werd het den Minister van Waterstaat ter goedkeuring aangeboden. Het bestaat, evenals het tegenwoordige „Tarief voor het Vervoer van IJl- en Vrachtgoederen”, uit twee deelen: een Deel I, bevattende algemeene bepalingen voor het vervoer (Algemeen Reglement voor het Vervoer, benevens additioneele bepalingen) en een Deel II, bevattende alles wat op de berekening van vrachten en bijkomende kosten betrekking heeft.

Den Minister kon worden medegedeeld, dat de in het nieuwe tarief belichaamde verlagingen gelijk staan met het prijsgeven van pl.m. 17 pCt. van de opbrengsten, welke de toepassing der tegenwoordige goederentarieven oplevert.

Het ontworpen tarief verkreeg de instemming van den Minister en, in verband met alles wat nog gebeuren moest, om van den ouden op den nieuwen toestand te kunnen overgaan, werd besloten het tarief op 1 Mei 1933 in te voeren.

Op denzelfden datum zal het Koninklijk Besluit van 25 Februari 1933 (Stbl. No. 62) tot nadere wijziging van het Algemeen Reglement voor het Vervoer in werking treden.

De reden, waarom dat Reglement gewijzigd moest worden, moge blijken uit hetgeen volgt.

Het bestaande Algemeen Reglement voor het Vervoer onderscheidt vier categorieën van vervoer, nl. in volgorde van toenemende snelheid: vrachtgoed, ijlgood, bestelgoed (gewoon vervoer) en bestelgoed (snelvervoer). De nieuwe toestand zal deze zijn, dat het aantal categorieën tot drie wordt teruggebracht. Vrachtgoed blijft onder zijn ouden naam bestaan; bestelgoed (snelvervoer) wordt eveneens behouden, maar onder den nieuwen naam „Expresgoed”; ijlgood wordt met bestelgoed (gewoon vervoer) samengesmolten tot ééne nieuwe categorie, welke „Snelgoed” is gedoopt.

Die samensmelting van ijlgood en bestelgoed (gewoon vervoer), een van de hoofdpunten der tariefherziening, is gemakkelijk te verklaren. Hoe langer hoe meer toch deed zich het bezwaar gelden, dat, met het oog op de concurrentie van de vrachtauto, het vervoer als ijlgood niet snel genoeg was. Alleen voor een aantal licht bederfelijke waren, welke de Spoorweg, bij verzending als ijlgood, met de voor bestelgoed aangewezen treinen vervoert, bestond dat bezwaar niet. Aan den anderen kant zijn, eveneens met het oog op de autoconcurrentie, de bestelgoedprijzen (behalve waar het om kleine gewichten gaat, in welk geval bestelgoed veelal goedkoper is dan ijlgood) te hoog gebleken. De hier geschetste bezwaren kon men doen vervallen door — gelijk is geschied — het bestaande „ijlgood” en „bestelgoed (gewoon vervoer)” op te lossen in ééne nieuwe categorie, welke de voordelen van elke dier beide categorieën, nl. niet te duur vervoer hier en snel

vervoer daar, in zich zou vereenigen. De samensmelting heeft verder dit voor, dat zij voor den Spoorweg de administratie vereenvoudigt en dat zij een einde zal maken aan de begripsverwarring bij het publiek, waar men veelal de meening ontmoet, dat ijlgood (goed dus, dat „ijlt”) het snelst van alles is.

Omtrent het Deel I van het nieuwe Goederentarief, dat, behalve voor wat de zoeven besproken indeeling van het vervoer in drie categorieën betreft, geen sailante wijzigingen brengt, behoeft niet veel te worden gezegd.

Slechts op de volgende punten worde gewezen:

1o. Uit handelskringen werd hoe langer hoe meer de klacht vernomen, dat, gezien de eischen der moderne administratiemethodes, het formaat der tegenwoordige vrachtbriefformulieren te groot is. Daarom werd getracht tot een kleiner formaat te komen. Inderdaad is het gelukt, door de rubrieken, waarin de vrachtbrief is ingedeeld, anders te rangschikken en te woekeren met de beschikbare ruimte, een formulier te vervaardigen, waarvan de afmetingen op de helft van die der tegenwoordige formulieren zijn teruggebracht. Dit heeft tevens het voordeel, dat de Spoorweg de vrachtbriefformulieren voortaan zeer goedkoop zal kunnen leveren.

2o. Tot dusverre moesten voor de verzending als ijl- of vrachtgoed vrachtbrieven, voor de verzending als bestelgoed (gewoon en snelvervoer) adreskaarten worden gebezigd. Het nieuwe tarief, gebruik makende van de gelegenheid, welke het gewijzigde Algemeen Reglement voor het Vervoer zal geven, om in meerdere mate het bezigen van de voor het publiek geringere adreskaarten toe te laten, bevat eene uniforme regeling voor vracht-, snel- en expresgoed, nl. de volgende: voor zendingen van niet meer dan 500 KG., doch alleen indien daarvoor geen belang bij de aflevering is aangegeven en zij niet belast zijn met voorschot of remboursement, mag, naar verkiezing van den afzender, een vrachtbrief of een adreskaart ¹⁾ worden gebezigd; in alle overige gevallen is de afzender verplicht een vrachtbrief te gebruiken.

3o. Overeenkomstig hetgeen het gewijzigde Algemeen Reglement voor het Vervoer zal bepalen omtrent de maxima, welke de leveringstermijnen niet mogen overschrijden, worden in de eerste plaats de leveringstermijnen voor vrachtgoed aanzienlijk verkort. In de tweede plaats zullen voor snelgoed leveringstermijnen gelden, welke gelijk zijn aan en voor afstanden van meer dan 225 KM. zelfs nog korter zijn dan de oude leveringstermijnen voor bestelgoed; alleen voor (a) zendingen snelgoed van of naar stations, die niet door reizigerstreinen worden bediend, (b) zendingen snelgoed van 500 KG. en meer en (c) zendingen snelgoed, geheel of gedeeltelijk bestaande uit colli, zwaarder dan 100 KG., komt het voor (in de gevallen sub a en b op de meeste en in het geval sub c op de korte afstanden), dat de nieuwe leveringstermijnen langer zijn dan de oude termijnen voor bestelgoed.

Wat het Deel II betreft, in hetgeen volgt wordt een overzicht gegeven van de voornaamste wijzigingen, welke het bestaande stelsel ondergaat. (Een volledige behandeling der materie zou een al te onbescheiden plaatsruimte innemen).

Vooraf de opmerking, dat het tarief over vrijwel de geheele linie verlaging brengt, hier meer, daar minder, waarbij in de eerste plaats de volgende twee punten vermelding verdienen:

1o. overal, waar een besteldienst door of vanwege den Spoorweg is ingericht, zullen voortaan de aangekomen stukgoedzendingen (vracht-, snel- en expresgoed), die door den Spoorweg worden gelost, en niet bestaan uit goederen, welke de tarieven in verband met de wijze van exploitatie van den besteldienst, van

¹⁾ De minder drastische verlagingen zijn bedoeld als tegemoetkoming aan verzenders en ontvangers (zie aanhef van dit artikel).

¹⁾ Bij gebruik van een adreskaart moeten de colli steeds voorzien zijn van een adres. Merken en nummers zijn dus in dit geval niet voldoende.

de bestelling uitsluiten, *kosteloos* worden besteld.¹⁾ Voor expresgoed zal zelfs kosteloze *spoedbestelling*²⁾ plaats hebben. (Tot dusverre geschiedde alleen het bestellen van *bestelgoed* (gewoon vervoer) zonder berekening van een bestelloon);

2o. de „stationskosten”, een tot de bijkomende kosten behoorend loon, dat tot dusverre — behoudens enkele uitzonderingen — voor *alle* zendingen ijl- en vrachtgoed (zoowel stukgoed als wagenladingen) in rekening werd gebracht, komen te vervallen.

Voor het overige wordt de nieuwe toestand deze:

Stukgoed (vracht-, snel- en expresgoed).

Bij vrachtbetaling tot en met 30 KG., zal de vracht berekend worden onafhankelijk van den af te leggen afstand. Bij vrachtbetaling voor meer dan 30 KG. gelden vrachtprijzen volgens de afstanden.

Een uiteenzetting van de overwegingen, welke tot aanneming van dit systeem hebben geleid, is niet overbodig.

Bij het uitwerken der samensmelting van ijlgood en bestelgoed (gewoon vervoer) werd vooropgesteld, dat er, om het vervoer als snelgoed zoo aantrekkelijk mogelijk te maken, naar gestreefd moest worden, waar het maar even kon, te voorkomen, dat het nieuwe snelgoed duurder zou worden dan het goedkoopste der beide oude categorieën van vervoer.

De oude toestand is, voor wat de verhouding tus-

¹⁾ Bestelling heeft echter niet plaats, indien de vrachtbrief het voorschrift „station restante” bevat, of de geadresseerde tijdig vóór de aankomst der goederen aan het betrokken station heeft kennis gegeven, dat hij de goederen zelf wenschte weg te halen of door derden te doen weghalen.

²⁾ *Vrachtgoed* komt niet voor *spoedbestelling* in aanmerking; *snelgoed* wel, maar alleen op verzoek van belanghebbers en dan tegen berekening van een extra-loon.

schen ijl- en bestelgoed (gewoon vervoer) betreft, als volgt: voor zeer kleine gewichten is bestelgoed onder alle omstandigheden het goedkoopst; dan volgt een serie gewichten, waarvoor — dit hangt af van den afstand en van de vraag, of al dan niet bestelling plaats heeft — nu eens bestelgoed, dan weer ijlgood het goedkoopst is; tenslotte, en wel reeds vrij spoedig, komen de gewichten, waarvoor onder alle omstandigheden ijlgood het goedkoopst is. Bij het vaststellen der snelgoedprijzen gaf natuurlijk de tweede soort gewichten de meeste moeite.

De gevonden oplossing is deze, dat als uitgangspunt werden genomen de bestaande, over alle afstanden gelijke, *bestelgoedprijzen* tot en met 10 KG. (tot 1 KG. f 0.30; meer dan 1 t/m. 3 KG. f 0.40; meer dan 3 t/m. 5 KG. f 0.50; meer dan 5 t/m. 7 KG. f 0.60; meer dan 7 t/m. 9 KG. f 0.70; meer dan 9 t/m. 10 KG. f 0.80). Deze prijzen werden overgenomen voor *snelgoed*, met dien verstande echter, dat in het nieuwe tarief de oude vrachtprijs van f 0.80 voor meer dan 9 t/m. 10 KG. zal gelden voor meer dan 9 tot en met 30 KG.

In overeenstemming hiermede, zijn in het nieuwe tarief de vrachtprijzen tot en met 30 KG. voor *expresgoed* dezelfde als die van het tegenwoordige *bestelgoed-snelvervoer*, met dien verstande, dat ook hier de bestaande vrachtprijs voor meer dan 9 tot en met 10 KG. (f 1.20) zal gelden voor meer dan 9 tot en met 30 KG. (Expresgoed wordt dus: tot 1 KG. f 0.45; meer dan 1 t/m. 3 KG. f 0.60; meer dan 3 t/m. 5 KG. f 0.75; meer dan 5 t/m. 7 KG. f 0.90; meer dan 7 t/m. 9 KG. f 1.05; meer dan 9 t/m. 30 KG. f 1.20).

Tenslotte werd ook het *vrachtgoed* in het stelsel van uniforme vrachtprijzen betrokken, door n.l. de prijzen voor vrachtgoed tot 30 KG. als volgt vast te stellen: tot en met 1 KG. f 0.25; meer dan 1 t/m.

I. Vrachtgoed (nieuw) eenerzijds, tegenover vrachtgoed (oud) met bestelloon en stationskosten, anderzijds.

KM.	10 KG.		20 KG.		30 KG.		40 KG.		50 KG.		100 KG.		200 KG.	
	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud
25	0.50	0.65	0.50	0.65	0.50	0.65	0.50	0.65	0.50	0.65	0.50	0.65	0.65	1.25
50	0.50	0.65	0.50	0.65	0.50	0.65	0.50	0.65	0.50	0.65	0.55	0.85	1.05	1.70
100	0.50	0.65	0.50	0.65	0.50	0.65	0.50	0.65	0.50	0.70	0.85	1.15	1.65	2.30
200	0.50	0.70	0.50	0.70	0.50	0.70	0.55	0.85	0.65	0.95	1.30	1.65	2.55	3.30
300	0.50	0.80	0.50	0.80	0.50	0.80	0.65	1.00	0.80	1.15	1.60	2.05	3.20	4.05

Snelgoed, eenerzijds, tegenover oud bestelgoed (gewoon vervoer) anderzijds.

KM.	10 KG.		20 KG.		30 KG.		40 KG.		50 KG.		100 KG.		200 KG.	
	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud
25	0.80	0.80	0.80	1.15	0.80	1.25	0.80	1.40	0.80	1.50	0.80	2.10	1.30	3.30
50	0.80	0.80	0.80	1.15	0.80	1.25	0.80	1.40	0.80	1.50	1.05	2.10	2.10	3.30
100	0.80	0.80	0.80	1.30	0.80	1.50	0.80	1.65	0.85	1.85	1.65	2.75	3.25	4.55
200	0.80	0.80	0.80	1.65	0.80	2.05	1.05	2.50	1.30	2.90	2.55	5.00	5.05	9.20
300	0.80	0.80	0.80	1.90	0.80	2.55	1.30	3.25	1.60	3.90	3.20	7.25	6.40	13.95

Snelgoed, eenerzijds, tegenover oud ijlgood met bestelloon en stationskosten, anderzijds.

KM.	10 KG.		20 KG.		30 KG.		40 KG.		50 KG.		100 KG.		200 KG.	
	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud
25	0.80	0.85	0.80	0.85	0.80	0.85	0.80	0.85	0.80	0.85	0.80	1.00	1.30	1.95
50	0.80	0.85	0.80	0.85	0.80	0.85	0.80	0.85	0.80	0.85	1.05	1.45	3.10	2.85
100	0.80	0.85	0.80	0.85	0.80	0.85	0.80	1.00	0.85	1.15	1.65	2.05	3.25	4.10
200	0.80	1.10	0.80	1.10	0.80	1.10	1.05	1.40	1.30	1.65	2.55	3.05	5.05	6.10
300	0.80	1.35	0.80	1.35	0.80	1.35	1.30	1.70	1.60	2.05	3.20	3.80	6.40	7.60

Expresgoed, eenerzijds, tegenover oud bestelgoed (snelvervoer) met spoedbestelloon, anderzijds.

KM.	10 KG.		20 KG.		30 KG.		40 KG.		50 KG.		100 KG.		200 KG.	
	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud
25	1.20	1.35	1.20	2.00	1.20	2.20	1.20	2.45	1.20	2.75	1.60	4.15	3.20	6.95
50	1.20	1.35	1.20	2.00	1.20	2.20	1.20	2.45	1.30	2.75	2.60	4.15	5.20	6.95
100	1.20	1.35	1.20	2.25	1.20	2.50	1.65	2.90	2.05	3.25	4.05	5.10	8.10	8.80
200	1.20	1.35	1.20	2.75	1.20	3.40	2.55	4.10	3.15	4.85	6.30	8.50	12.60	15.80
300	1.20	1.35	1.20	3.10	1.20	4.10	3.20	5.20	4.00	6.30	7.95	11.80	15.90	22.80

3 KG. f 0.35; meer dan 3 t/m. 5 KG. f 0.45; meer dan 5 t/m. 30 KG. f 0.50.

Werd dus voor gewichten tot en met 30 KG. uitgegaan van de oude, uniforme prijzen voor *bestelgoed* tot 10 KG., voor gewichten van meer dan 30 KG. werden de oude op den af te leggen afstand gebaseerde prijzen voor *vrachtstukgoed* als uitgangspunt genomen. De in het tarief aangegeven vrachtprijzen voor meer dan 30 KG. komen neer:

a) voor *vrachtgoed*: op de oude vrachtstukgoedprijzen, verlaagd met 10 pCt.; minimum-vracht per zending: f 0.50;

b) voor *snelgoed*: op het dubbele der nieuwe vrachtprijzen sub a); minimum-vracht per zending: f 0.80;

c) voor *expresgoed*: op 5 maal de nieuwe vrachtprijzen sub a); minimum-vracht per zending: f 1.20.

Uit den vorengenoemden opzet vloeien verlagingen voort, welke grooter worden naarmate gewicht en afstand toenemen; voor *snelgoed* tegenover het oude *bestelgoed* zijn de verlagingen zelfs buitengewoon groot.

Een en ander moge blijken uit tabel I.

Tegenover de talrijke verlagingen staat, in enkele gevallen, een (onvermijdelijk gebleken) *verhooging*.

De minimum-vracht voor *snelgoed* boven 30 KG. zal nl. f 0.80 bedragen, terwijl thans het minimum voor *ijlgoed* f 0.60 + f 0.05 (stationskosten) = f 0.65 bedraagt. Voorzover het om zendingen gaat, welke *niet* voor bestelling door of vanwege den Spoorweg in aanmerking komen, beteekent de nieuwe toestand dus, dat het minimum bij verzending als *snelgoed* f 0.15 hooger wordt dan tot dusverre bij verzending als *ijlgoed* het geval was (vergeleken bij de tegenwoordige *bestelgoed*-vracht beteekent het nieuwe *snelgoed*-minimum daarentegen een aanzienlijke verlaging). Lager dan f 0.80 kon, gezien hetgeen de Spoorweg daarvoor doet (vervoer met de verbindingen, welke tot dusverre slechts voor *bestelgoed* werden gebezigd, plus kosteloze *bestelling*) onmogelijk worden gegaan.

Bij *vrachtgoed* doet zich iets dergelijks voor. Het minimum bedraagt tot dusverre f 0.40 plus stationskosten ad f 0.05 dus (voor niet bestelde zendingen) f 0.45, terwijl het nieuwe minimum voor *vrachtgoed* boven 30 KG. f 0.50 zal bedragen. Wegens de kosteloze bestelling kon ook hier niet lager worden gegaan.

Nog op één punt moet de aandacht gevestigd worden. Voor volumineuze goederen zal de vracht niet meer tegen het *anderhalfvoudige* maar tegen het *verdubbelde* gewicht worden berekend. Dit was noodzakelijk omdat de kosteloze bestelling van vracht-, snel- en expres-goed zeer hoge eischen zal stellen aan den besteldienst en, in verband met de beperkte laadruimte van de voertuigen, waarmede die dienst wordt uitgeoefend, de volumineuze goederen te encombrant zijn, dan dat in eene vrachtberekening tegen het *anderhalfvoudige* gewicht een voldoende vergoeding kan worden gevonden.

Tegenover die verzwaaring staat echter een verzachting. Tot dusverre werd nl. als regel aangenomen als volumineus te beschouwen die goederen, welke minder wegen dan 100 KG. per M³. De nieuwe toestand zal deze zijn, dat de „Goederenclassificatie” slechts zoodanige goederen als „volumineus” aangeeft, welke minder wegen dan 80 KG. per M³.

Geheel nieuw is de bepaling, dat voor goederen, welke *minder wegen dan 30 KG. per M.* de vracht wordt berekend naar den maatstaf van 30 KG. voor elken M³. in den wagen ingenomen laadruimte. Het gaat hier om goederen, die men „ultra-volumineus” zou kunnen noemen, goederen dus, die geen vracht-auto zal willen aannemen en waarvan zelfs het vervoer tegen het verdubbelde gewicht voor den Spoorweg niet anders dan verliesgevend kan zijn. Het ligt intusschen niet in de bedoeling deze bepaling in alle gestrengheid toe te passen; zij dient eerder als wapen

tegen al te grof misbruik van den vervoersplicht, die den Spoorweg is opgelegd.

Wagenladingen vrachtgoed.

De bestaande klassen-indeeling (A, B, C en D) is gehandhaafd. Evenals tot dusverre zijn de vrachtprijzen van elke klasse onderverdeeld in 3 rubrieken, waarbij echter — onder handhaving van de benamingen „10 tons-vrachtprijzen” en „15 tons-vrachtprijzen” — de rubriek „5 tons-vrachtprijzen” is herdoopt in „vrachtprijzen voor kleine wagenladingen” (bij afkorting: A klein, B klein, enz.). Met welke bedoeling dit laatste is geschied, zal nader worden uiteengezet.

De nieuwe vrachtprijzen berusten op een lagere basis dan de tegenwoordige en wel:

A klein. Vrachtprijzen = tegenwoordige vrachtprijzen van B 5.

A 10. Vrachtprijzen = vrachtprijzen van A klein (*nieuw*) — 7½ pCt. (dus = B 10 oud).

A 15. Vrachtprijzen = vrachtprijzen van A klein (*nieuw*) — 15 pCt. (dus = B 15 oud).

B klein. Vrachtprijzen aldus gevormd:

vast recht: dat van het oude B 5;

vervoerprijs per KM.: 10 pCt. lager dan van het oude B 5.

B 10. Vrachtprijzen = vrachtprijzen van B klein (*nieuw*) — 7½ pCt.

B 15. Vrachtprijzen = vrachtprijzen van B klein (*nieuw*) — 15 pCt.

C klein. Vrachtprijzen = vrachtprijzen van C 10 (*nieuw*) + 8,1 pCt.

C 10. Vrachtprijzen aldus gevormd:

vast recht: dat van het oude C 10;

vervoerprijs per KM.: 10 pCt. lager dan van het oude C 10.

C 15. Vrachtprijzen = vrachtprijzen van C 10 (*nieuw*) — 15 pCt.

D klein. Vrachtprijzen = vrachtprijzen van C 10 (*nieuw*).

D 10. Vrachtprijzen aldus gevormd:

vast recht: dat van het oude D 10;

vervoerprijs per KM.: 10 pCt. lager dan van het oude D 10.

D 15. Vrachtprijzen = vrachtprijzen van D 10 (*nieuw*) — 15 pCt.

[In de nieuwe vrachtprijzen van Klasse A (= oude vrachtprijzen van Klasse B) alsmede in die van Klasse C klein en D klein (aanzienlijk lager dan de oude vrachtprijzen van B 5, die ook voor C 5 en D 5 golden), is dus een sterkere verlaging belichaamd dan die, welke de overige vrachtprijzen ondergaan. Reden: juist voor waardevolle goederen (Klasse A) en voor kleine wagenladingen doet de autoconcurrentie zich het sterkst gevoelen].

In cijfers uitgedrukt berusten de nieuwe vrachtprijzen van A klein, B klein, C 10 en D 10 (waaruit de vrachtprijzen der overige rubrieken zijn afgeleid) op de volgende basis:

Vrachtprijzen samengesteld uit:	K l a s s e			
	A klein	B klein	C 10	D 10
	per 100 KG., in guldens			
Vast recht . . .	0.10	0.10	0.10	0.10
Vervoerpr.p.KM.				
1—50 KM. . .	0.0056	0.00504	0.00378	0.00252
51—100 KM. . .	0.004	0.0036	0.0027	0.0018
101—200 KM. . .	0.0032	0.00288	0.00216	0.00144
201 KM. en meer	0.0024	0.00216	0.00162	0.00108

De aldus gevormde vrachtprijzen per 100 KG. worden *benedenwaarts* afgerond op geheele centen.

Uit het volgende moge blijken, waarom de „5 tons-vrachtprijzen” zijn herdoopt in „vrachtprijzen voor kleine wagenladingen”.

Tot dusverre wordt voor wagenladingen van minder dan 5000 KG. — en dan nog slechts voor zoover een wagen van niet meer dan 10 ton draagvermogen

wordt aangevraagd — de vracht berekend tegen het werkelijk gewicht, ten minste voor 2000 KG. per wagen, volgens de *stukgoed*prijzen, tenzij vrachtberekening tegen 5000 KG. per wagen volgens de (uiteraard lagere) 5 tons-vrachtprijzen goedkoopere is.

Met het oog op de concurrentie van de vrachtauto voert het nieuwe tarief een systeem in, dat voor verzenders veel voordeliger is. Voortaan worden nl. — zulks ook dan wanneer een wagen van meer dan 10 ton draagvermogen is aangevraagd — de vrachtprijzen voor „kleine wagenladingen” toegepast voor het werkelijk gewicht der zending, met dien verstande echter, dat de aldus te berekenen vracht niet lager mag zijn dan die voor 2000 KG., berekend tegen de *stukgoed*prijzen.

De zeer aanzienlijke vrachtverlaging, welke hieruit — mede in verband met de lagere basis der nieuwe vrachtprijzen voor A klein, B klein enz. — voortvloeit, moge blijken uit onderstaand staatje.

Verder verdient nog vermelding, dat de bepaling, volgens welke, bij aanvraag van een 20 tons wagen, ten minste voor 10.000 KG. vracht moet worden berekend, is komen te vervallen. (Ook voor wagens van meer dan 20 ton draagvermogen — waarop de afzenders echter geen recht hebben — vervalt de vrachtberekening voor ten minste 10.000 KG.).

Tenslotte worde nog de aandacht gevestigd op eene vrachtverlaging, welke, hoewel oorspronkelijk bestemd om eerst bij de algemeene tariefherziening te worden ingevoerd, om bepaalde redenen reeds op 21 December 1932 in werking werd gesteld.

De hierbedoelde vrachtverlaging betreft de toepassing van de 15 tons-prijzen bij zendingen, waarvoor de afzender meer dan één wagen aanvraagt. Tot vorengenoemde datum werden voor zoodanige zendingen de 15 tons-prijzen slechts toegepast bij vrachtbetaling voor het volle draagvermogen der aangevraagde wagens (bij welke vrachtberekening echter het draagvermogen van wagens met een grooter draagvermogen dan 15 ton geacht werd 15 ton te bedragen). Sinds dien datum daarentegen worden — zulks met het oog op de concurrentie van andere middelen van vervoer —, bij aanvraag van meer dan één wagen voor één en dezelfde zending, de 15 tons-vrachtprijzen reeds toegepast voor tenminste zooveel maal 8000 KG. als er wagens zijn *gebezigd*. Zijn dus b.v. voor een zending van 23.000 KG. twee wagens aangevraagd en verstrekt, dan wordt die zending thans bevracht tegen de 15 tons-vrachtprijzen voor het werkelijk gewicht (als zijnde nog meer dan 2×8000 KG.). Vóórdien werd voor een zending als vorenbedoeld, bij aanvraag van een 10 en een 15 tons

wagen, de vracht berekend tegen het werkelijk gewicht volgens de 10 tons-prijzen of, indien goedkoopere, tegen 25.000 KG. volgens de 15 tons-vrachtprijzen.

Wagenladingen snelgoed.

Evenals tot dusverre voor *ijlgoed*, wordt voor wagenladingen snelgoed de vracht berekend tegen het *dubbele* van de vracht, welke bij vervoer als vrachtgoed verschuldigd zou zijn.

Wagenladingen expresgoed.

Voor zoover wagenladingen als expresgoed ten vervoer worden aangenomen, wordt de vracht berekend tegen het *vijfvoudige* van de vracht, welke bij vervoer als vrachtgoed verschuldigd zou zijn. Aldus worden goedkoopere vrachten verkregen dan die van het tegenwoordige bestelgoed-snelvervoer.

Geld en geldswaarden.

Aangezien geld en geldswaarden tot dusverre alleen als bestelgoed (gewoon of snelvervoer) konden worden verzonden (dus niet als *ijlgoed*), beteekent het nieuwe snel- resp. expresgoedvervoer — behalve voor wat zendingen van zeer laag gewicht betreft — een belangrijke vrachtverlaging. Gezien echter de hoge waarde van dit soort transporten en het daaraan voor den Spoorweg verbonden risico, is bepaald, dat de minimum-vracht per zending ook voor zendingen van 30 KG. en minder f 0.80 (bij vervoer als snelgoed) resp. f 1.20 (bij vervoer als expresgoed) zal bedragen.

Speciale tarieven.

Verschillende speciale tarieven zijn sterk verlaagd; de meeste echter hebben een verlaging ondergaan, welke evenwijdig loopt aan de verlagingen, welke voor de normale tarieven zijn verleend; sommige hebben dezelfde vrachtprijzen behouden als de oude speciale tarieven, terwijl enkele zijn opgeheven, omdat deze, uit hoofde van elders geregelde verlagingen, geen reden van bestaan meer hebben.

Tot de sterk verlaagde speciale tarieven behooren o.a.: *Speciaaltarief 1* voor het vervoer als vrachtgoed van aardappelen, granen, veevoeder, enz. (oud *Speciaaltarief 1*); *Speciaaltarief I* voor het vervoer als snelgoed van schaal- en schelpdieren en visch (oud *Speciaaltarief I sub 1a* en *2a*); *Speciaaltarief Ia* voor het vervoer als snelstukgoed van versche, eventueel met ijs samengepakte, visch bij verzending van IJmuiden (oud *Speciaaltarief Ia*); *Speciaaltarief II* voor het vervoer als snelgoed van schaal- en schelpdieren en visch, bestemd voor uitvoer naar het buitenland (oud *Speciaaltarief II, sub 2a*); *Speciaal-*

KM.	Klasse	2000 KG.		2500 KG.		3000 KG.		4000 KG.		5000 KG.	
		nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud
25	A	6.40	7.70	6.40	9.50	7.20	11.30	9.60	14.00	12.00	14.00
	B	6.40	7.70	6.40	9.50	6.60	11.30	8.80	12.50	11.00	12.50
	C	6.40	7.70	6.40	9.50	6.40	11.30	8.00	12.50	10.00	12.50
	D	6.40	7.70	6.40	9.50	6.40	11.30	7.60	12.50	9.50	12.50
50	A	10.40	12.10	10.40	15.00	11.40	17.90	15.20	23.00	19.00	23.00
	B	10.40	12.10	10.40	15.00	10.50	17.90	14.00	19.50	17.50	19.50
	C	10.40	12.10	10.40	15.00	10.40	17.90	12.00	19.50	15.00	19.50
	D	10.40	12.10	10.40	15.00	10.40	17.90	11.20	19.50	14.00	19.50
100	A	16.20	18.50	16.20	23.00	17.40	27.50	23.20	35.50	29.00	35.50
	B	16.20	18.50	16.20	23.00	16.20	27.50	21.20	29.50	26.50	29.50
	C	16.20	18.50	16.20	23.00	16.20	27.50	18.00	29.50	22.50	29.50
	D	16.20	18.50	16.20	23.00	16.20	27.50	16.80	29.50	21.00	29.50
200	A	25.20	28.50	25.20	35.50	27.00	42.50	36.00	55.50	45.00	55.50
	B	25.20	28.50	25.20	35.50	25.20	42.50	32.80	45.50	41.00	45.50
	C	25.20	28.50	25.20	35.50	25.20	42.50	27.60	45.50	34.50	45.50
	D	25.20	28.50	25.20	35.50	25.20	42.50	25.60	45.50	32.00	45.50
300	A	31.80	35.90	31.80	44.75	34.20	53.60	45.60	70.50	57.00	70.50
	B	31.80	35.90	31.80	44.75	31.80	53.60	41.20	57.50	51.50	57.50
	C	31.80	35.90	31.80	44.75	31.80	53.60	34.40	57.50	43.00	57.50
	D	31.80	35.90	31.80	44.75	31.80	53.60	32.00	57.50	40.00	57.50

tarief III voor het vervoer als snelgoed van groenten enz. (sterke verlaging voor wat betreft het binnenlandsch verkeer; vgl. oud Speciaaltarief I sub 3o); *Speciaaltarief VIII* voor het vervoer als snelgoed van melk, karnemelk, karnemelksche pap en room (oud Speciaaltarief IX).

De speciale tarieven zijn het sterkst verlaagd, waar de autoconcurrentie zich het meest doet gevoelen. Zoo waren tot dusverre de speciale tarieven voor groenten en visch in binnenlandsch verkeer aanzienlijk hooger dan die voor den uitvoer. Aangezien de Spoorweg echter gaandeweg juist voor zendingen naar het binnenland sterk door de auto wordt bestookt, zijn voor de nieuwe speciale tarieven voor groenten en visch in binnenlandsch verkeer vrachtprijzen gekozen, welke gelijk zijn aan die voor uitvoer of deze naderen.

Het feit, dat in enkele gevallen, b.v. *Speciaaltarief 2* voor het wagenladingsvervoer als vrachtgoed van granen, veevoeder, zaden, enz. bij verzending van Amsterdam en Rotterdam (oud Speciaaltarief 2), de oude vrachtprijzen zijn gehandhaafd, vindt zijn oorzaak hierin, dat die prijzen reeds zoo laag zijn gesteld, dat een verdere verlaging ongemotiveerd zou zijn.

Tarief der bijkomende kosten.

Talrijke bijkomende kosten komen radicaal te vervallen of worden verlaagd.

1o. Te vervallen komen o.a. het *bestelloon* (behalve in de hieronder sub 2o. genoemde gevallen); de *stationskosten*; het loon voor kennisgeving van aankomst; het loon voor de behandeling van nadere aanwijzingen van afzender of geadresseerde; het loon van f 1.— per wagen, dat de Spoorweg heft indien hij voldoet aan een verzoek van belanghebbende om per spoorweg te verzenden of per spoorweg aangebrachte goederen *weliswaar op het stationsterrein* doch, hetzij op andere dan de daarvoor algemeen aangewezen sporen, hetzij op eenig bepaald punt der aangewezen sporen te mogen laden of lossen (voor sommige bijzondere gevallen wordt dat overbrengloon echter gehandhaafd).

2o. Verlaagd worden o.a. het afhaalloon te Amsterdam, den Haag (incl. Rijswijk en Schéveningen), Rotterdam en Voorburg, welke loon voortaan gelijk zal zijn aan dat, hetwelk in de overige plaatsen in rekening wordt gebracht; het loon voor het terugbrengen naar het station van onbestelbare of geweigerde goederen (voorzoover dit thans reeds kosteloos geschiedt, nl. voor zendingen tot 200 KG., wordt ook voortaan geen loon berekend), alsmede het loon voor het bestellen in buitengewone omstandigheden als sneeuw, ijzel, enz.; de premie voor aangifte van het belang bij de aflevering; de provisie voor voorschotten en remboursements en voor rekeningen-courant; talrijke overbrengloonen; de prijs der vrachtbrief- en adreskaartformulieren; het weeggeld.

* * *

Tariefverlaging pleegt eerst gaandeweg door te werken. Daarom kan niet worden voorspeld — in de tegenwoordige abnormale omstandigheden minder dan ooit — dat de opbrengsten, die door de nieuwe personen- en goederentarieven worden prijsgegeven, in korten tijd door toeneming van het vervoer zullen worden teruggewonnen. Een feit is het echter, dat het reizende publiek, alsmede de verzenders en ontvangers van goederen door de komende verlagingen zullen worden gebaat en dat de nieuwe tarieven den Spoorweg sterker zullen doen staan in den concurrentiestrijd, die hem door de auto is opgedrongen.

De veelbesproken „verkeerschaos” roept om *dadens*. Het besluit tot tariefverlaging is een daad van den Spoorweg geweest. Nu is de beurt aan den Wetgever!

P. ELIAS.

JAVASUIKER EN DE CRISIS.

IV.

Meer over de nieuwe verkooporganisatie.

In het laatste onder dit hoofd verschenen artikel (E.-S.B. d.d. 11 Januari) werd in uitzicht gesteld, dat spoedig nader zoude worden ingegaan op de belangrijkste bepalingen van de N.I.V.A.S. Intusschen zijn de Statuten en het Huishoudelijk Reglement dezer vereeniging alhier ontvangen en werd in de E.-S.B. van 8 Februari een zeer goed commentaar hierop door den heer Ligthart geleverd, waaraan voorloopig weinig valt toe te voegen. Het is echter niet ondienstig hier eenige der voornaamste artikelen geheel of gedeeltelijk te laten volgen:

Statuten.

Artikel 2. Van het doel.

1. De vereeniging stelt zich ten doel:
 - a. de behartiging van de belangen harer leden, voorzover die betrokken zijn bij den afzet van in Nederlandsch-Indië geproduceerde rietsuiker en bij het aangaan en afwickelen van daarop gerichte overeenkomsten;
 - b. de voorlichting harer leden bij de bepaling der telkenjare met suikerriet te beplanten oppervlakte, en de bevordering van een telkenjare aan de vermoedelijke afzetmogelijkheden beantwoordenden totaal aanplant van suikerriet in Nederlandsch-Indië.

Artikel 3. Van den duur.

1. De vereeniging vangt aan op den dag harer oprichting, zijnde den een en dertigsten December negentien honderd twee en dertig en eindigt op ultimo Maart negentien honderd zes en dertig.
2. De duur wordt verlengd bij besluit van de ledenvergadering, behoudens de vereischte goedkeuring van Regeeringswege.

Artikel 5. Van het Hoofdbestuur.

1. Er is een Hoofdbestuur, bestaande uit den voorzitter, De Javasche Bank en ten minste vijftien leden, die lid der vereeniging moeten zijn.
2. Een lid der vereeniging, gerechtigd tot het uitbrengen van minstens 1/25 van het totaal aantal stemmen, dat in een ledenvergadering kan worden uitgebracht, of meerdere leden der Vereeniging, gezamenlijk gerechtigd tot het uitbrengen van zoodanig gedeelte der stemmen, is of zijn gerechtigd, om zichzelf of een hunner aan te wijzen als lid van het Hoofdbestuur.
3. Deze aanwijzing geschiedt telkenjare voor den duur van het volgend vereenigingsjaar. Zij geschiedt schriftelijk aan den voorzitter en wel voor elk vereenigingsjaar in den loop van de maand Maart eraan voorafgaande.

Artikel 6. Van den Voorzitter.

De voorzitter wordt benoemd, geschorst en ontslagen door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. Het Hoofdbestuur kan voor de benoeming van den Voorzitter een aanbeveling indienen van hoogstens drie personen. De Voorzitter behoeft geen lid van de vereeniging te zijn.

Artikel 7. Van het Dagelijksch Bestuur.

1. Er is een Dagelijksch Bestuur, bestaande uit den Voorzitter, De Javasche Bank en ten hoogste zes leden, die lid der vereeniging moeten zijn. Laatstbedoelde leden worden door het Hoofdbestuur uit zijn midden, telkenjare in de maand Maart, voor den duur van het volgend vereenigingsjaar benoemd. Elk lid van het Hoofdbestuur brengt daartoe voor één plaats in het Dagelijksch Bestuur zooveel stemmen uit, als het aantal stemmen, dat geleid heeft tot zijn aanwijzing tot lid van het Hoofdbestuur, geheele malen bedraagt het bij artikel 5 lid 2 bedoeld 1/25 van het totaal aantal stemmen, dat in een ledenvergadering kan worden uitgebracht. Een lid van het Hoofdbestuur geldt als benoemd lid van het Dagelijksch Bestuur, indien minstens vier stemmen op hem zijn uitgebracht.
3. De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië kan, naast de leden van het Dagelijksch Bestuur, bedoeld in lid 1 van dit artikel, ten hoogste twee leden van het Hoofdbestuur aanwijzen als lid van het Dagelijksch Bestuur.

Artikel 8. Van het Directorium.

1. Er is een Directorium met hoofdkantoor te Soerabaja, bestaande uit den Voorzitter en voor het geval het Hoofdbestuur zulks gewenscht oordeelt, ten hoogste twee mededirecteuren; ook deze laatsten behoeven geen lid der vereeniging te zijn; zij worden door het Dagelijksch Bestuur benoemd en ontslagen, doch onder voorbehoud van nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal.

2. Het salaris van de leden van het Directorium wordt bepaald door de ledenvergadering.

3. Het Directorium wordt door het Dagelijksch Bestuur van een instructie voorzien. Voor de vaststelling van deze instructie is eenstemmigheid vereischt. Totdat deze instructie van kracht is, zal een voorloopige instructie gelden, met meerderheid van stemmen vast te stellen door het Dagelijksch Bestuur, bedoeld in artikel 22.

Artikel 9. Van de bevoegdheden der Regeering en van het Regeerings-Commissariaat.

1. De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië benoemt een Regeerings-Commissariaat en voorziet het van een instructie. Het Regeerings-Commissariaat bestaat uit twee leden; de Gouverneur-Generaal kan voor deze leden plaatsvervangers aanwijzen.

2. De Gouverneur-Generaal heeft de bevoegdheid aan de organen der vereeniging een bepaalde handeling te gelasten.

3. De Gouverneur-Generaal kan besluiten van de organen der vereeniging, voorzover daarvoor zijn voorafgaande goedkeuring niet is vereischt, vernietigen en bepaalde handelingen van die organen verbieden. Hij kan deze bevoegdheid aan het Regeerings-Commissariaat delegeren.

4. Het Regeerings-Commissariaat heeft toegang tot alle ledenvergaderingen en alle vergaderingen van het Dagelijksch- en Hoofdbestuur. Het heeft een adviseerende stem en is bevoegd in al deze vergaderingen voorstellen te doen.

5. Het Bestuur der vereeniging stelt het Regeerings-Commissariaat in de gelegenheid doorlopend toezicht op alle handelingen der vereeniging uit te oefenen. Aan het Regeerings-Commissariaat worden alle inlichtingen, welke het noodig oordeelt, verstrekt en alle bescheiden getoond, de vereeniging betreffende. Het heeft toegang tot de kantoren, archieven en administraties van de vereeniging.

6. Het kan zich ook zelfstandig tot de leden der vereeniging wenden.

Artikel 10. Van het Verkoopkantoor in Nederland.

1. Er is, naast het in artikel 8 bedoelde hoofdkantoor, een verkoopkantoor te Amsterdam, aan het hoofd waarvan staat een Directeur. Zijn instructie wordt door het Dagelijksch Bestuur vastgesteld.

2. Deze Directeur wordt, onder voorbehoud van nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal, benoemd door de ledenvergadering, nadat de Raad van Toezicht en Advies hiertoe een voordracht heeft kunnen indienen.

3. Het Dagelijksch Bestuur kan na hieromtrent het advies en de voordracht van den Raad van Toezicht en Advies te hebben gevraagd, den Directeur in Nederland doen bijstaan door ten hoogste twee mededirecteuren, door hetzelfde te benoemen, doch onder voorbehoud van nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal.

4. Het salaris van den Directeur in Nederland en eventueel diens mede-directeuren wordt bepaald door de ledenvergadering.

5. Zoodra mogelijk* wordt door het Dagelijksch Bestuur, na ingewonnen advies van den Raad van Toezicht en Advies, vastgesteld eene algemeene instructie voor den Directeur in Nederland en diens eventuele mede-directeuren. Zoo lang deze instructie nog niet is vastgesteld, handelt de Directeur in Nederland overeenkomstig de aanwijzingen van het Dagelijksch Bestuur.

De Directeur wordt door het Dagelijksch Bestuur voorzien van de noodig geachte machtigingen.

6. Het Directorium en de Directeur in Nederland houden elkaar voortdurend en onmiddellijk op de hoogte van alle zaken, die voor de vereeniging van belang zijn, meer in het bijzonder van de zaken, den verkoop en wat daarmee samenhangt, betreffende.

Het Dagelijksch Bestuur en een nader door den Raad van Toezicht en Advies aan te wijzen orgaan van dien Raad worden volledig in kennis gesteld van hetgeen tusschen het Directorium en den Directeur in Nederland wordt verhandeld.

Artikel 11. Van den Raad van Toezicht en Advies.

1. Er is een Raad van Toezicht en Advies, welke in Nederland is gevestigd.

2. Leden hiervan zijn de in Nederland wonende of gevestigde leden der vereeniging, benevens de aldaar aanwezige vertegenwoordigers van in Nederlandsch-Indië wonende of gevestigde leden der vereeniging.

5. De Raad van Toezicht en Advies dient gevraagd of ongevraagd van advies aan- en kan zich met voorstellen wenden tot de vereeniging en haar Hoofdbestuur en Dagelijksch Bestuur.

6. In het bijzonder ook houdt de Raad van Toezicht en Advies toezicht op de werkzaamheden van- en geeft advies aan het verkoopkantoor in Nederland.

7. De Raad van Toezicht en Advies wordt door het Be-

stuur der vereeniging doorlopend op de hoogte gehouden van alle zaken, die voor de vereeniging van belang zijn.

Artikel 12. Van de werking en bevoegdheden des Directoriums.

1. Het Directorium vertegenwoordigt de vereeniging zoo in als buiten rechte, voor alle daden, zoo van eigendom, als van beheer. Stukken, van de Vereeniging uitgaande, zijn, willen zij de vereeniging verbinden, voorzien van de handteekening van elk der leden van het Directorium. Een, respectievelijk twee leden des Directoriums kunnen door de overige leden, respectievelijk het overige lid voor bepaalde gevallen schriftelijk gevolmachtigd worden om namens hen, respectievelijk hem te teekenen.

2. Het is jegens het Dagelijksch Bestuur doorlopend verantwoordelijk verschuldigd voor zijn beleid, houdt bij het voeren van dat beleid zich aan de instructies van het Dagelijksch Bestuur en houdt dit volledig op de hoogte van zijn daden en onthoudt zich van daden, welke zijn verboden krachtens het bepaalde bij artikel 9 alinea 3 dezer statuten.

3. Het houdt, zoo vaak het Dagelijksch Bestuur dat noodig acht, vergadering met dat Bestuur.

Artikel 13. Van de werking en bevoegdheden des Dagelijkschen Bestuurs.

1. Het Dagelijksch Bestuur vergadert, op gezette, door hetzelfde bepaalde tijden en voorts, zoo dikwijls deszelfs Voorzitter of twee leden, dan wel het Regeerings-Commissariaat het wenschelijk achten.

4. Het Dagelijksch Bestuur houdt doorlopend toezicht op de handelingen van het Directorium.

5. Het is jegens het Hoofdbestuur en de ledenvergadering verantwoordelijk verschuldigd voor het beleid van het Directorium en voor zijn eigen beleid.

Artikel 14. Van de werking en bevoegdheden des Hoofdbestuurs.

1. Het Hoofdbestuur vergadert, zoo dikwijls deszelfs Voorzitter of twee leden des Dagelijkschen Bestuurs of zes leden des Hoofdbestuurs dan wel het Regeerings-Commissariaat het wenschelijk achten en ten minste eenmaal per twee maanden. De bijeenroeping geschiedt op zoodanigen termijn, als de oproepers wenschelijk achten, desnoods telegrafisch of telefonisch.

4. Het Hoofdbestuur houdt toezicht op de handelingen van het Dagelijksch Bestuur.

5. Het Hoofdbestuur kan aan het Dagelijksch Bestuur zoodanige opdrachten geven, als het wenschelijk oordeelt.

6. Het is jegens de ledenvergadering verantwoordelijk verschuldigd voor zijn beleid.

Artikel 15. Van de ledenvergadering.

1. De ledenvergaderingen worden gehouden, wanneer het Hoofdbestuur of het Regeerings-Commissariaat zulks dienstig acht. De bijeenroeping geschiedt namens dat bestuur door den Voorzitter of zijn vervanger.

2. Tot bijeenroeping is het in lid 1 bedoelde bestuur verplicht, indien ten minste tien leden der vereeniging daartoe schriftelijk het verzoek indienen met opgave der punten, waarvan behandeling wordt verlangd.

Artikel 18. Van het vereenigingsjaar.

1. Het vereenigingsjaar loopt van één April tot ultimo Maart.

2. Het eerste vereenigingsjaar loopt vanaf de oprichting der vereeniging tot ultimo Maart negentien honderd drie en dertig.

Artikel 21. Van het huishoudelijk reglement.

1. In een binnen drie maanden na de oprichting der vereeniging te houden ledenvergadering wordt een Huishoudelijk Reglement vastgesteld, ter nadere uitwerking van de bepalingen dezer Statuten, en ter regeling van wat in deze Statuten nog niet is voorzien, doch met deze vereenigbaar is te achten. Het Huishoudelijk Reglement kan boeten stellen op overtredingen van de Statuten en van het Huishoudelijk Reglement zelf.

Artikel 22. Voorloopige aanwijzing van leden der bestuursorganen.

1. In afwijking van de bepalingen van hoofdstuk III, wat de wijze van benoeming betreft, treden voor de eerste maal vanaf de oprichting, tot voorziening overeenkomstig die bepalingen plaats heeft, op:

a. als leden van het Dagelijksch Bestuur:

de bovengenoemde naamloze vennootschappen: Nederlandsche Handel Maatschappij, Handelsvereeniging Amsterdam, Nederlandsch-Indische Landbouw Maatschappij, Koloniale Bank, Cultuur Maatschappij der Vorstenlanden en Cultuur Maatschappij Gondanglipoero, waarvan als Onder-Voorzitter zal optreden de Nederlandsche Handel Maatschappij.

b. als leden van het Hoofdbestuur:

de bovengenoemde naamlooze vennootschappen: Nederlandsche Handel Maatschappij, Handelsvereniging Amsterdam, Ned.-Ind. Landbouw Mij., Koloniale Bank, Cultuur Maatschappij der Vorstenlanden, Maatschappij tot Exploitatie der Suikerondernemingen Sentanenlor, Brangkal en Dinoyo, Javasche Cultuur Maatschappij, Vereenigde Klatensche Cultuur Maatschappij, Suiker Cultuur Maatschappij, Landbouw Maatschappij Bangak, Maatschappij tot Exploitatie der Suikerondernemingen Karangsoewoeng, Adiwerna en Djatibarang, Cultuur Maatschappij De Maas, Cultuur Maatschappij Tjoekir, Cultuur Maatschappij Gondanglipero, voorts het Fonds van Eigendommen van het Mangkoengorosche Rijk, alsmede de bovengenoemde naamlooze vennootschappen: Cultuur Maatschappij Gesiekan en Magoewo, Cultuur Maatschappij Padokan en Barongan, Landbouw Maatschappij Tersana, Cultuur Maatschappij Pradjekan-Tangarang, Cultuur Maatschappij Trangkil en Suikerfabriek Wonoaseh, c. als Directeur van het verkoopkantoor in Nederland: de heer A. H. Kloppenburg, wonende te 's-Gravenhage.

Artikel 23. Van het Suiker Crisis-fonds.

Zoo spoedig mogelijk na het tot stand komen der vereeniging wordt een suiker-crisisfonds gevormd, welks gelden zullen worden aangewend ten behoeve van een zooveel mogelijk uniform door te voeren regeling van onderstanden aan het daarvoor redelijkerwijze in aanmerking komende personeel van de leden der vereeniging, dat sinds één Januari negentien honderd een en dertig werkloos is geworden.

Het Hoofdbestuur doet, na overleg met den Raad van Toezicht en Advies, daartoe uitgewerkte voorstellen aan de ledenvergadering.

Het bij de oprichting voorloopig vastgestelde huishoudelijk reglement is zeer volledig. Het bevat 30 artikelen ter aanvulling van de statuten, die van groot belang zijn voor de leden. Van meer algemeen belang is daarbij:

Artikel 4 (Leveringsaandeel).

Lid 1. Zoolang de Suikeruitvoerordonnantie (Staatsblad negentien honderd een en dertig nummer 114) van kracht is, wordt door het Directorium zoo mogelijk vóór zestien April het leveringsaandeel van ieder lid voor het loopende vereenigingsjaar als volgt vastgesteld:

a. het Directorium bepaalt volgens de fabriekslicenties (artikel 21 en volgende der Suikeruitvoerordonnantie), geldig voor dat vereenigingsjaar, ten aanzien van ieder lid diens exportquantum voor dat jaar;

b. de breuk, die gevormd wordt door het aldus voor het lid vastgesteld exportquantum als teller, en de som der aldus voor alle leden vastgestelde exportquanta als noemer, vormt voor het lid zijn leveringsaandeel voor dat jaar.

Artikel 7.

Lid 1. Het Hoofdbestuur doet aan de ledenvergadering voorstellen tot het nemen van maatregelen ter bevordering van de kwaliteit van de suiker.

Lid 2. Deze kan daartoe o.a. bepalen, dat voor eenig vereenigingsjaar voor een of meer assortimenten een door haar vastgesteld bedrag wordt verdeeld onder de leden, die gedurende dat vereenigingsjaar het assortiment hebben afgeleverd in een gemiddelde kwaliteit, die zekere door haar aan te geven vereischen nog te boven gaat.

Lid 3. De wijze, waarop hiervan moet blijken, wil een lid er voor in aanmerking komen, bepaalt de ledenvergadering tevens.

Lid 4. De leden, bedoeld in lid 2, erlangen hun aandeel in het bedrag van lid 2, naar gelang van de hoeveelheden van het betrokken assortiment, door hen in het vereenigingsjaar afgeleverd.

Lid 5. De ledenvergadering bepaalt bovendien, of het bedrag van lid 2 ten laste van alle leden komt, dan wel ten laste der leden, die het assortiment afleverden en wel naar gelang der hoeveelheid hunner aflevering in het vereenigingsjaar.

Artikel 13.

Lid 1. Uiterlijk op den eersten September van ieder jaar geeft het Directorium den leden zooveel mogelijk gemotiveerd kennis van den oogst, waarnaar — in verband met den voorraad, den van den staanden aanplant te verwachten oogst, en de marktvooruitzichten, — naar het oordeel van het Hoofdbestuur bij den aanstaanden aanplant gestreefd dient te worden.

Lid 2. De leden zijn daarna verplicht, om uiterlijk op den eersten November daaropvolgend aan het Directorium schriftelijk opgave te doen van het oppervlak, dat zij bij den aanstaanden oogst van plan zijn te beplanten, en van

de hoeveelheid suiker, omgerekend op kristal, die zij daarvan verwachten.

Lid 3. Is de op grond van de ingediende plannen te verwachten oogst naar het oordeel van het Hoofdbestuur te groot of te gering, zoo tracht het door geschrijfte, dan wel door het houden van ledenvergaderingen als anderszins de leden er toe te brengen, een totaal oppervlakte te beplanten, waarvan de door hetzelfde gewenscht geachte oogst te verwachten is.

Lid 4. Het Hoofdbestuur treedt daarna omtrent de ingediende plannen ten spoedigste in overleg met de Regeering. Het geeft, na verkregen overeenstemming met de Regeering, den leden kennis van de resultaten van het overleg en van den op grond daarvan te verwachten oogst.

Lid 5. Ingeval de Regeering zich niet met de ingediende plannen kan vereenigen, zal het Hoofdbestuur naar beste krachten er naar streven, dat de door Haar gewenschte wijzigingen alsnog daarin worden aangebracht.

Artikel 15.

Lid 1. Zoolang de Ordonnantie van Staatsblad negentien honderd twee en dertig nummer 643 van kracht is, kan geen lid der Vereeniging zijn lidmaatschap opzeggen.

Lid 2. Zoodra de in lid 1 bedoelde ordonnantie niet meer van kracht is, kan ieder lid zijn lidmaatschap opzeggen tegen ultimo Maart van het loopende of één der volgende vereenigingsjaren, mits het dit doet door schriftelijke kennisgeving aan de Vereeniging, welke deze minstens zes maanden vóór dien datum bereikt.

Lid 3. Het Directorium geeft hiervan onverwijld schriftelijk dan wel in een ledenvergadering aan de leden kennis.

Uit een en ander blijkt, dat men getracht heeft zooveel mogelijk tegemoet te komen aan de wenschen van de verschillende fabrikanten. Dat men daarin niet in alle deelen geslaagd is en er nog steeds ontevreden zijn — vooral onder de tot dusver onafhankelijken alsmede onder de fabrieken met lagen kostprijzen — is begrijpelijk, doch men mag van Directie en bestuur der N.I.V.A.S. voldoende inzicht verwachten, dat zij aan gegronde grieven der leden, die zich gaandeweg zullen voordoen, een open oor zullen verleen. Een nu reeds bestaande grief is, dat fabrieken, die een bijzonder mooi en bij koopers gewild product afleveren, niet vlugger en percentsgewijze niet méér suiker kunnen verkoopen dan fabrieken, die suiker maken, waarvan de kwaliteit aan de laagste eischen van het verkoopcontract even voldoet; maar overigens onbevredigend is. Weliswaar toont het bovenstaande artikel 7 van het huishoudelijk reglement den goeden wil van samenstellers van het reglement, om de kwaliteit van de Javasuiker te verbeteren en daarvoor eventueel eene vergoeding ten laste der overige leden te geven, maar dat is nog niet voldoende. Men zoek naar eene nog betere oplossing en geve aan koopers meer vrijheid, om suiker van eene bepaalde door hun aan te wijzen fabriek te kunnen ontvangen, alsmede de suiker geleverd te krijgen in speciale voor den afscheep benodigde havens. Dat kan den afzet slechts ten goede komen.

Overigens zullen allen, die bekend zijn met de finesses van den wereldsuikerhandel het wel er over eens zijn, dat het bestaande *stelsel* voor den verkoop van Javasuiker het denkbaar beste is en aanbevelingen van nieuwe systemen door outsiders gaan dan ook op de voornaamste punten mank bij gebrek aan kennis van den suikerhandel. Alleen kan verschil van opinie er over bestaan of het beter is, dat de verkoop door de producenten op Java in eene hand vereenigd wordt (N.I.V.A.S.) of — zooals dit vóór 1918 geschiedde — dat de verschillende producenten als onafhankelijke verkoopers optreden. In een crisistijd als de tegenwoordige met groote onverkochte voorraden kan daaromtrent echter moeilijk verschil van opvatting bestaan met uitzondering van de zijde van enkele bijzonder bevoorrechte fabrieken.

Intusschen heeft de N.I.V.A.S. sedert hare oprichting reeds belangrijke verkoopen afgesloten en daarbij de noodige soepelheid getoond, om met de wereldmarkt mee te gaan. Men beoordeelde de nieuwe organisatie ook verder naar hare daden.

EEN JAAR ACTIEVE CONJUNCTUURPOLITIEK IN DE VEREENIGDE STATEN. ¹⁾

In het nummer van 7 September 1932 werd aan de conjunctuurpolitieke maatregelen in de Vereenigde Staten een uitvoerige beschouwing gewijd. Het loont de moeite, om de resultaten dezer maatregelen eens na te gaan en zulks te meer, nu het 22 Januari jl. een jaar geleden was, dat de Reconstruction Finance Corporation, de spil, waarom deze geheele conjunctuurpolitiek draait, opgericht werd.

Wij willen onze beschouwingen aanvangen met een overzicht van de door de R.F.C. verleende credieten, waarvan wij tot en met 30 September over de gespecificeerde gegevens beschikken (in duizenden Dollars) ²⁾:

Bedrijfsgroep:	geautori- zeerd	uitbe- taald	terug- ontv.	saldo
Banken en trustmaatschappijen	853.496	706.592	162.717	543.875
Bouw- en bouwcredietmijnen	87.639	80.311	4.859	75.452
Verzekeringsmaatschappijen	75.193	59.433	2.062	57.371
Hypotheekbanken	83.846	80.486	4.644	75.842
Credietverenigingen	405	373	5	368
Federale landbanken	29.000	11.450	--	11.450
Joint stock landbanken	2.051	1.296	32	1.264
Landbouwcrediet Mijnen	2.063	1.760	75	1.686
Veecredietmaatschappijen	11.966	10.689	1.259	9.429
Spoorwegmaatschappijen	264.367	228.052	9.382	218.670
Totaal	1.410.027	1.180.442	185.035	995.406
Onder de Emergency relief and construction Act.:				
Zelf-liquideerende projecten	53.105	--	--	--
Bonafide instellingen	51.500	--	--	--
Hulp- en Werkverschaffing	35.455	14.160	--	14.160
Totaal Emergency r. and c. Act.	140.060	14.160	--	14.160
Totaal generaal	1.550.087	1.194.602	185.035	1.009.566

Van dit totale geautoriseerde bedrag werd \$44.609.161,60 later teruggetrokken of gecancelled. Verder heeft de Corporation \$110 miljoen toegewezen aan den minister van landbouw, die daarvan \$75 miljoen heeft opgenomen.

Totaal zijn tegenover deze leeningen uitgegeven drie series van ieder \$250 miljoen 3½ pCt. notes. Van dit totaal werd \$600 miljoen overgenomen door de schatkist.

De credieten onder de eerste groep werden verstrekt aan 5.970 instellingen in 8.192 verschillende leeningen. Hieronder waren 4.973 banken en 53 spoorwegen.

Van deze banken en trustmaatschappijen was 70 pCt. gevestigd in steden met minder dan 5.000 inwoners. Een dergelijke verdeling vinden we ook bij de andere credieten, uitgezonderd die aan de spoorwegen. Dit toont de groote verspreidheid van deze leeningen.

Volgens voorloopige, niet nader gespecificeerde gegevens was het bedrag der uitbetaalde leeningen op 1 Januari 1933 aangegroeid tot \$1.648.622.393; 5.582 financiële instellingen hebben hiervan \$850,9 miljoen ontvangen en \$256.3 miljoen terugbetaald. 62 spoorwegen hebben van het geautoriseerde bedrag ad \$337.4 miljoen, \$284.3 miljoen ontvangen en slechts \$11.8 miljoen terugbetaald. Schamel steken hier tegen af de bedragen, uitbetaald voor zichzelf-liquideerende projecten en hulp- en werkverschaffing, zijnde resp. \$17.793.000 en \$100.993.175.

Bezien wij thans de voorloopige resultaten op het gebied van het geld- en bankwezen. In de eerste plaats valt dan te wijzen op een vermindering van het aantal bankfaillissementen, waarvan onderstaand staatje een beeld geeft.

Periode	Totaal aantal bankfaillissem.	Member banks N.B.	St. B.	Member banks	Heropend
1929	491	57	16	418	39
1930	1345	161	26	1158	147
1931	2298	409	108	1781	276
1932	1453 v	276 v	54	1123 v	290

¹⁾ Dit artikel, hetwelk ons eind Februari door den schrijver werd ingezonden, was reeds ter perse, voordat de Amerikaanse bankcrisis haar hoogtepunt bereikte. Hoewel het in de thans plotseling zoo zeer gewijzigde omstandigheden niet meer dan historische waarde heeft, schijnt het ons als zoodanig van zoo veel belang, dat wij alsnog gaarne tot publicatie overgaan. (Red.).

²⁾ De gegevens voor dit artikel zijn voornamelijk ontleend aan de Federal Reserve Bulletins en publicaties van de National City Bank of New-York.

Het nieuwe jaar heeft echter ingezet met een her-nieuwde vlag van banksluitingen, hetgeen weer wantrouwen heeft gewekt, wat zich geuit heeft in een toename van de geldcirculatie. De recente moeilijkheden in Chicago, het kortstondige moratorium in Nevada en later weer het moratorium in Michigan bewezen duidelijk, dat de toestand zeer ongezond was. En het feit, dat onder de 1453 banken, die in 1932 haar deuren moesten sluiten, 276 National Banks en 54 State Banks waren, toont wel, dat ook het Federal Reserve System niet voldoende waarborgen biedt voor een gezond beleid der aangesloten banken. Op 30 September jl. bedroeg het aantal banken 18.794 (latere gegevens zijn nog niet beschikbaar) en hadden 4973 of ruim 26 pCt. daarvan om steun bij de R.F.C. moeten aankloppen. Ook dit spreekt boekdeelen. Evenals het feit, dat sedert 1925 in de Ver. Staten ongeveer 8000 banken gefailleerd zijn, terwijl in Canada, dat toch grootendeels een land is van dezelfde structuur als de Ver. Staten, practisch geen bankfaillissementen zijn voorgekomen. Vooral onder de niet aangesloten banken is door de crisis een groote opruiming gehouden, hetgeen niet te verwonderen is, gezien de onverantwoordelijke wijze, waarop men het gewone bankbedrijf met het hypotheekbankbedrijf gecombineerd heeft. Van 1910 tot 1928 steeg de totale hypotheekschuld bij den landbouw van \$3.600 miljoen tot \$9.500 miljoen en is sindsdien vrijwel onveranderd gebleven. De waarde der boerderijen was in Maart 1931 nog maar 6 pCt. boven het niveau van 1913.

De hypotheeken op ander onroerend goed zijn nog zeer veel grooter en de scherpe waardedaling daarvan is dus een andere zeer ernstige bron van moeilijkheden. De Union Guardian Trust Cy. in Michigan, die thans haar deuren heeft moeten sluiten, had b.v. 72 pCt. van haar activa belegd in terreinen in Detroit. Met deze cijfers voor oogen is het dus niet te verwonderen, dat een belangrijk deel der uitzettingen der country-banks thans in bevroren toestand verkeert.

In scherp contrast daarmee stond tot vóór kort de groote liquiditeit van de grootere city-banken met 40 pCt. der bankmiddelen, die door de open marktpolitiek der Federal Reserve autoriteiten nog versterkt was, daar deze politiek voornamelijk in de grootere financiële centra wordt gevoerd. De Glass-Steagall Act maakte een enorme uitbreiding van de aankopen van staatsfondsen mogelijk en in den loop van 1932 steeg het bezit aan staatspapier der F. R. banken dan ook met \$1.038.182.000 tot \$1.855.142.000. De banken konden hierdoor op groote schaal haar schulden bij de F. R. banken aflossen en in aansluiting daarop aanzienlijke reserves kweeken. De groote goudverliezen in het midden van 1932 konden dan ook gemakkelijk opgevangen worden. De surplus-reserves der aangesloten banken bedroegen eind Januari 1933 meer dan \$500 miljoen, waarvan verreweg het grootste gedeelte bij de New-Yorksche banken. De geldruimte in New-York werd bovendien nog belangrijk vergroot door de neiging der banken uit de grootere plaatsen als Boston, Philadelphia, Pittsburgh en Chicago, om hun overtollige middelen bij de banken in New-York te deponeren. Een dergelijke opeenhooping der beschikbare middelen in de groote financiële centra was natuurlijk zeer nadeelig voor de rentabiliteit der banken en zulks te meer, waar door de depressie in het bedrijfsleven goede en rendabele uitzettingen een zeldzaamheid waren. Iedere inschrijving op schatkistbiljetten werd dan ook meerdere malen overteekend en het New-York Clearing House heeft zich per 25 Januari jl. genoodzaakt gezien, den termijn voor demand-deposits te brengen van 30 dagen op 90 dagen en de rente daarvoor terug te brengen op ¼ pCt. en voor time-deposits op ½ pCt.

De voortdurende politiek van goedkoop geld had het karakter van een tweesnijdend zwaard, waardoor het den Staat mogelijk is gemaakt, goedkoop aan

geld te komen ten koste van de particuliere banken, die nu vrijwel geen rente meer kweekten op hun overvloedig beschikbare middelen. Het doel, verlichting te brengen in de geldschaarschte in het binnenland, is dus niet bereikt en dit is o.i. vooral te wijten aan de gedwongen decentralisatie in het Amerikaansche bankwezen. En het is dan ook volkomen begrijpelijk, dat de F. R. autoriteiten de laatste maanden hun aankopen van staatspapier sterk beperkt hebben, hetgeen te meer mogelijk is geworden, doordat aan de groote goudonttrekkingen een einde is gekomen en weer goud werd ingevoerd, terwyl bovendien de National Banks door hun vergroote emissie-bevoegdheid bij hun credietverleening onafhankelijker van de centrale banken zijn geworden. In het begin van dit jaar gaven de Federal Reserve autoriteiten een aankondiging van hun voornemen om geleidelijk hun bezit aan staatsfondsen te vermindern en ongeveer \$ 88 miljoen vervallende schatkistbiljetten werden in den loop van Januari niet vernieuwd. Dit beteekende evenwel geen verandering in de fundamentele politiek, die een flink bedrag aan surplusreserves bij de banken wilde aanhouden „to assist and accelerate the forces of economic recovery”. De hernieuwde moeilijkheden in Januari schijnen de F. R. autoriteiten evenwel gedwongen te hebben wederom ongeveer \$ 20 miljoen van deze fondsen op te nemen.

Een verder gunstig gevolg van het optreden der regering was een vermindering van de hoeveelheid geld in circulatie. Voornamelijk door de toenemende oppotting steeg de circulatie van \$ 4.400 miljoen in het najaar van 1930 tot 5.750 miljoen in Februari 1932. Toen trad evenwel tengevolge van de werkzaamheden der R.F.C. een daling in tot 5500 miljoen (gecorrigeerd voor de seizoensinvloeden). Medio 1932 leidden de bankmoeilijkheden in Chicago en de groote goudverschepingen tot hernieuwde hoarding, terwijl sedert 20 Juli weer een flinke daling intrad. Eind 1932 is de circulatie echter weer beginnen te stijgen en aan deze stijging is nog geen einde gekomen. De circulatie bedroeg toen \$ 5.676 miljoen, d.i. \$ 29 miljoen meer dan een jaar terug (ongecorrigeerd voor de seizoensinvloeden).

Tengevolge van de uitbreiding van de emissiebevoegdheid van de nationale banken steeg de circulatie van de National Bank Notes met \$ 165 miljoen tot \$ 821.7 miljoen. Uit de nadere cijfers blijkt evenwel, dat deze verruiming volmaakt onnoodig was, aangezien bijna evenveel Federal Reserve Notes uit het verkeer werden getrokken als er National Bank Notes bijkwamen:

	30 Juni	31 Aug.	31 Oct.	31 Dec.
	(in miljoenen Dollars)			
Federal Reserve Notes	2.780	2.793	2.689	2.716
National Bank Notes	701	744	817	822
	3.481	3.537	3.506	3.538

Het vermoeden ligt voor de hand, dat de National Banks op groote schaal credieten bij de F. R. Banken hebben afgelost en men als eenig resultaat van dezen maatregel slechts een nieuw, weinig beheerschaar element in de geldvoorziening heeft gekregen. Hetgeen als een nieuwe verzwakking van de macht van het centrale bankstelsel zeer te betreuren is.

Ook in het bedrijfsleven waren de resultaten niet bemoedigend. Gebrek aan plaatsruimte verhindert ons, hier al te diep op in te gaan; uit de regelmatig in dit tijdschrift gepubliceerde conjunctuurgegevens blijkt evenwel voldoende, tot welk een laag peil de bedrijvigheid en de prijzen der landbouwproducten in de Ver. Staten zijn gedaald. Slechts de textielindustrie vormt hierop met eenige andere industrieën, die artikelen produceeren voor het dagelijksche gebruik, een uitzondering. In de staalindustrie, de belangrijke conjunctuurbarometer, blijft de toestand zeer onbevredigend, wat in de bedrijfsresultaten der voornaamste staalcombinaties tot uitdrukking komt. Met uit-

zondering van de automobiellindustrie, die thans wat schijnt af te nemen, komen van de andere groote afnemers, als spoorwegen, landbouw en constructienijverheid, heelemaal geen orders binnen.

Een zeer verontrustende factor vormde de toestand bij de spoorwegen en zulks voornamelijk in verband met het groote belang, dat de spoorwegfondsen hebben als beleggingsfondsen. Van het op 31. December 1930 uitstaande bedrag ad \$ 10.703 miljoen aan obligaties was 3.000 miljoen in het bezit van levensverzekeringsmaatschappijen met 50 miljoen polishouders. De spaarbanken met haar 13 miljoen deposito-houders bezaten \$ 1.700 miljoen, de bij het F.R. systeem aangesloten banken \$ 987 miljoen en de niet aangesloten banken \$ 300 miljoen. Naast talloze kleinere bezitters van deze obligaties komen dan nog ruim 840.000 aandeelhouders. Het wekt dan ook geen verwondering, dat de R.F.C. voor de spoorwegen een uitzondering maakte, terwijl daarnaast de opgerichte Railroad Credit Corporation uit een gedeelte van de opbrengst van de jongste tariefsverhooging credieten verleent aan de zwak staande maatschappijen. Het stemt echter niet hoopvol, dat ondanks drastische bezuinigingen in onderhoud en exploitatie en een loonsvermindering van 10 pCt. voor het spoorwegpersoneel, slechts 6 van de 150 Class I spoorwegen hun vaste lasten verdiend hebben in het eerste halfjaar van 1932. Het verlies, na aftrek van uitgaven, belastingen en rentekosten bedroeg \$ 127.384.000.

Het zoo juist verschenen rapport van de National Transport Commission schijnt zware critiek te leveren op de leiding van vele maatschappijen en in vele gevallen reorganisatie en vermindering van de vaste lasten noodzakelijk te achten.

Op den ernstigen toestand in den landbouw is onlangs weer eens de nadruk gelegd door de „farm strike” in Iowa. Volgens het Departement van Landbouw kunnen de boeren thans nog slechts 50 pCt. van hun voor-oorlogsche inkoop doen. Wat dit beteekent voor het land als geheel, beseffen wij, wanneer wij nagaan, dat 44 pCt. van de bevolking leeft op het platteland of in plaatsjes met minder dan 2.500 inwoners, waar de inkomens dus voornamelijk afhangen van den bloei der agrarische productie. De hypothecaire schulden vormen in het bijzonder een zeer drukkenden last en het is verheugend te constateeren, dat op initiatief van de verzekeringsmaatschappijen allerwege overeenkomsten worden getroffen met de goedwillende schuldenaren, strekkende tot vermindering van rente en hoofdsom en uitstel van aflossing. De uit het bankcomité van den Senaat benoemde commissie heeft juist een voorstel goedgekeurd, waarbij de R.F.C. gemachtigd wordt aan de houders van landbouwhypotheken credieten te verstrekken tot een bedrag van \$ 500 miljoen, op voorwaarde, dat deze de hypotheken dan gedurende de twee volgende jaren niet zullen opzeggen. Verder is thans in behandeling bij de volksvertegenwoordiging het Farm Allotment Plan (National Emergency Agricultural Act), dat de producenten van een aantal der voornaamste landbouwproducten, w.o. tarwe, katoen en tabak, wil steunen via een verbruiksbelasting, onder voorwaarde, dat zij hun productie dan met een bepaald pCt. zullen inkrimpen.

In dit verband willen wij nog even wijzen op het groote verschil tusschen de loonen in de industrie en die in den landbouw. Op het moment zijn de loonen in 24 van de voornaamste industrieën en in de bouwnijverheid nog ongeveer 100 pCt. boven het niveau van 1914. De loonen van het spoorwegpersoneel zijn zelfs nog 131 pCt. boven het niveau van 1914, dat na de recente verlaging met 10 pCt. De loonen der landbouwarbeiders waren daarentegen 13 Juli jl. 13 pCt. onder het vóór-oorlogsche niveau. De kosten van levensonderhoud liggen volgens het U.S. Bureau of Labour nog 35 pCt. boven het niveau van 1913.

Bij een algemeene beoordeeling van de besproken maatregelen wenschen wij het volgende voorop te stellen.

Hoe ook de voor-geschiedenis geweest moge zijn, in het najaar van 1931 had de regeering o.i. geen andere keus meer. Bankfaillissementen en geldoppotting hadden dergelijke vormen aangenomen, dat de regeering moest ingrijpen, wilde zij een paniek voorkomen, waarvan in de eerste plaats de kleine spaarders en renteniers het slachtoffer zouden zijn geworden. Van de grootere banken kon en mocht de regeering een dergelijke steunactie niet verwachten, aangezien deze dan dergelijke bevroren beleggingen hadden moeten overnemen, dat dit hun liquiditeitspositie ernstig in gevaar zou hebben gebracht. En de staat, die, door dezen banken te verbieden, filialen in het binnenland te stichten, de versnippering in het bankwezen sterk had bevorderd, moest nu de consequenties van deze politiek aanvaarden.

Een breed opgezette, met beleid gevoerde reflatiepolitiek had zeer veel kunnen doen, om de gevolgen van de thans veel te sterk doorvretende deflatie te verzachten. Maar dit had dan voornamelijk moeten geschieden door het uitvoeren van productieve openbare werken, hetgeen bij den zeer lagen rentestand thans zeer goed mogelijk zou zijn en als middel tot werkverruiming te meer aanbeveling zou verdienen, nu een officiële werklozensteun in de Ver. Staten totaal ontbreekt. Men had zich vooral moeten beperken tot een tijdelijke steunverleening aan intrinsiek gezonde bedrijven, en bij de industrie en zeer speciaal bij de spoorwegen met kracht moeten aansturen op een drastische loon- en kostprijsverlaging. Bij den landbouw had het doel moeten zijn beperking van de voortbrenging van producten met onelastische vraag. Het bankwezen had verder grondig gereorganiseerd moeten worden, waarbij het filiaalstelsel mogelijk moest worden gemaakt. Terwijl tenslotte voor het herstel van het vertrouwen nodig ware geweest een bevredigende regeling van oorlogsschulden- en tariefkwesties en het met spoed kloppend maken der gewone begrotingen van den staat en der andere openbare lichamen.

Hiermede komen wij dan ineens tot ons voornaamste bezwaar tegen de gevolgde politiek. Wij kunnen er geen vaste lijn in ontdekken en wijten dit vooral aan het feit, dat men deze heele steunactie opgebouwd heeft, uitgaande van de volslagen verkeerd gebleken grondstelling, dat men in Amerika niets anders ondervond dan een reactie op den totaal ontwrichtten toestand in Europa. Men meende daarom, dat de depressie voor de Vereenigde Staten maar van korten duur kon zijn en dat een tijdelijke steunactie het economisch mechanisme in een ommezien op gang gebracht zou hebben, zooals het in de periode 1918—1921 met de War Finance Corporation zoo prachtig gelukt was. Men zag dus onvoldoende in, dat de Ver. Staten in steeds toenemende mate een exporteerende en een crediteurenatie geworden zijn, die het grootste belang heeft bij den gang van zaken in de rest van de wereld. Dit leidde er o.a. toe, dat men, mede om binnenlandsche gevoeligheden te sparen, angstvallig oorlogsschulden en tarieven buiten beschouwing liet.

Doordat deze grondstelling echter onhoudbaar bleek, onttaarde dit grootscheepsche economische offensief in steeds meerdere mate in een ondersteuningspolitiek op groote schaal, waarbij in stede van leiding te geven, de R.F.C. steeds meer door de gebeurtenissen werd voortgedreven en nu ook niet met haar credietverleening op kon houden, zonder de zoo zeer gevreesde ontwrichting teweeg te brengen, die men juist gehoopt had te voorkomen. Een treffende illustratie hiervan vinden wij in de moeilijkheden in Michigan, waarbij ongeveer 600 banken betrokken zijn en die het sein gaven tot de groote bankcrisis.

De waarborgen, die door de banken en de spoorwegen gesteld konden worden, zijn van dien aard gebleken, dat de leiding van de R.F.C. tot het inzicht scheen te zijn gekomen, dat het niet aanging iedereen ten koste van het crediet der regeering te beschermen en men het nu meer moest zoeken in een

grootte uitbreiding van de uitvoering van zichzelf bedruipende openbare werken.

Bij de credietverleening aan de spoorwegen kunnen wij hetzelfde constateeren. Aanvankelijk verleende de R.F.C. slechts credieten voor kapitaalsuitgaven, maar zij heeft er in steeds toenemende mate toe moeten overgaan ook credieten te verleenen tot dekking van exploitatietekorten, daar de Railroad Credit Corporation hierin niet in voldoende mate kon voorzien.

Hoever de noodzakelijke saneering van het bedrijfsleven reeds gevorderd was, valt thans nog moeilijk te beoordeelen, al stemmen de groote moeite, die het gekost heeft, om de 10 pCt. loonsverlaging voor het spoorwegpersoneel voor een half jaar verlengd te krijgen, alsmede het geroep om protectie tegen valuta-concurrentie en de toenemende inflationistische strooming ook hier niet hoopvol.

De groote vraag is verder, hoelang deze grootscheepsche steunpolitiek volgehouden had kunnen worden, zonder het staatscrediet ernstig in gevaar te brengen. In één jaar tijd steeg de rentedragende staatsschuld van \$17.515 miljoen op \$20.448 miljoen. Sedert Juni heeft de schatkist gewerkt met een tekort en ook thans heeft het Congress nog niet tot een sluitende gewone begroting kunnen komen.

Terwijl tenslotte het Federal Reserve System door deze politiek ernstig in gevaar is gebracht geworden. Want de obligaties der R.F.C. zijn wel niet herdiscontabel, maar tenzij deze bij het beleggend publiek kunnen worden geplaatst, zullen zij door den staat moeten worden overgenomen (hetgeen ook geschied is) en de daarvoor uitgegeven staatsfondsen kunnen wel bij de centrale bankinstellingen worden ondergebracht.

Wij hebben slechts enkele punten van het veelomvattende probleem kunnen aanroeren, waarbij wij ons voornamelijk tot de werkzaamheden der R.F.C. hebben moeten beperken. Wij meenen evenwel te hebben aangevoerd, dat de gevolgde politiek vol gevaars was en dat het behaalde resultaat der besproken maatregelen, gezien de ontzaglijke bedragen, die er reeds aan ten koste zijn gelegd, niet tot bevrediging stemt.¹⁾

A. B. SPEEKENBRINK.

¹⁾ In de korte periode, die sedert het gereed komen van dit artikel verstreken is, heeft, als gevolg van de moeilijkheden in Michigan, de situatie in het bankwezen zich sterk gewijzigd. In de meeste staten der Unie zijn thans moratoria uitgevaardigd en de groote banken in het binnenland hebben zich genoodzaakt gezien hun te New-York uitgezette reserves terug te trekken. Dit ging gepaard met een toenemende vraag naar goud en heeft geleid tot een aanmerkelijke verstijving van de New-Yorksche geldmarkt en daardoor tot een flinke stijging van de rente, terwijl ons bij het ter perse gaan van dit artikel juist het bericht bereikte, dat de Vereenigde Staten den gouden standaard hebben verlaten.

BESCHOUWINGEN OVER KOLEN.

II (Slot.)

In Engeland bedroeg de productie:

1932	1931	1930
209.244.400 ton	219.458.951 ton	243.881.824 ton

Dit is het land, dat in het afgelopen jaar een allesoverheersende rol gespeeld heeft. Op de internationale markt heeft het, dank zij de gedeprecieerde valuta een overwegenden invloed gehad, ook daar, waar afweermaatregelen overwinningen op de concurrentie onmogelijk maakten, tengevolge van den druk, die op de prijzen kon worden uitgeoefend. Toch heeft 1932 Engeland niet gebracht, wat men bij den aanvang verwacht had.

Oorspronkelijk is Engeland de beheerscher van de internationale markt geweest, maar deze positie is in den loop der tijden zeer verzwakt. Tusschen 1924 en 1929 vermeerdeerde de Europeesche productie met meer dan 13 pCt. en het eenige land in Europa, dat geen deel had aan deze vermeerdering was Engeland. Het Engelsche aandeel in de Europeesche kolenpro-

ductie verminderde van 51 pCt. in 1924 tot ruim 43 pCt. in 1929 en de totale productie in Engeland heeft sedert 1913 het gemiddelde over de jaren 1909/1913 van 273 miljoen ton in geen enkel jaar meer kunnen overschrijden, terwijl daarentegen de productie in verschillende andere landen geweldig is toegenomen. Ook den export zag men in Engeland belangrijk minder worden. Sedert lang heeft men zich in Engeland over dezen toestand bezorgd gemaakt, maar de wijze, waarop de belanghebbenden hierop reageerden was zeer uiteenlopend. Deze reactie achten wij van het grootste belang, niet alleen voor Engeland zelf, maar ook voor de geheele kolenindustrie in Europa. Het zijn niet de technische en zuiver economische momenten, die bij een beoordeeling van den toestand in de kolenindustrie in het algemeen en onder de huidige omstandigheden in de eerste plaats de aandacht vragen, maar het zijn meer psychologische momenten, die steeds meer en meer een overwegende rol zijn gaan spelen. De mentaliteit, waarin de verschillende belanghebbenden de verschijnselen bezien en de wijze, waarop zij hierop reageeren, neemt in belangrijkheid toe in dezelfde mate als waarin de problemen voor een oplossing de samenwerking van meerderen behoeven. Waar het kolenprobleem van internationalen aard is en waar het niet wel denkbaar is, dat hiervoor een oplossing gevonden zal kunnen worden langs een anderen weg dan dien der samenwerking en waar Engeland als grootste kolenproducent van Europa de belangrijkste factor is, zijn de gebeurtenissen in het afgelopen jaar in Engeland van bijzonder belang, omdat zij aanleiding waren, dat de mentaliteit der diverse belanghebbenden bij de kolenindustrie aldaar tot uiting is gekomen.

Sedert de Coal Mines Act 1930 staat de reorganisatie van de kolenindustrie in het middelpunt van de belangstelling. De reorganisatie, die neergelegd is in het eerste deel der Coal Mines Act, heeft bij haar ontstaan instemming gevonden bij velen, die geenszins instemden met de beginselen der Labour Party, voor wie het er in de eerste plaats om te doen was de invoering van den korteren werktijd mogelijk te maken. Onder deze voorstanders trof men meerdere coalowners en wel voornamelijk hen, die meegewerkt hadden aan de groote aaneensluitingen, die men in den loop der tijden gezien heeft. Allengs was men meer en meer gaan inzien, dat in het stadium van opkomst en expansie het ongebreidelde particuliere initiatief de kolenindustrie in een betrekkelijk korten tijd tot een geweldige grootte en bloei heeft doen uitgroeien, maar dat bij een eenmaal niet meer in die mate toenemende vraag en bij een langzamerhand tot stand gekomen surplus-capaciteit der kolenindustrie de onderlinge ongebreidelde concurrentie in plaats van bevorderlijk voor het economische leven in deze industrie hinderlijk en tenslotte belemmerend voor een oplossing van de problemen begon te worden.

Toch konden de groote aaneensluitingen in Engeland in hun streven een zekere stabiliteit en rust op de binnenlandsche markt tot stand te brengen niet slagen. Te veel coalowners bleven steeds outsiders bij deze samenwerkingen en vreemden ten opzichte van deze verder ziende mentaliteit. Behalve in hun bijzondere individueele, vaak ook min of meer locale omstandigheden, meenden deze outsiders, dat in de oude en naar hun meening welbeproevede beginselen hun inzicht rechtvaardiging vond. Zij bleven vasthouden aan het vrije particuliere initiatief, aan het laissez faire, aan de saneerende werking van de wet van vraag en aanbod, welke tot de survival of the fittest automatisch zou moeten leiden. Terwijl zij verlangend bleven uitzien naar de komst van betere tijden, bleven zij een onvoorwaardelijk geloof hechten aan de beginselen, die niet alleen de kolenindustrie, maar ook Engeland in den loop der tijden hadden groot gemaakt en een ongeschokt vertrouwen in de voortreffelijkheid van hun producten met veelal ook een min of meer geborneerden gezichtskring maakte

hen afkeerig van een moderner wijze van produceeren. Zoo ontstond de alom bekende figuur van den Engelschen Coalowner, die in de litteratuur over de problemen aldaar steeds wordt voorgesteld als een buitengewoon koppige, conservatieve en geborneerde producent. In meerdere schrifturen over de Engelse kolenindustrie kan men het veelvuldig voorkomen van dit type als oorzaak opgeteekend vinden van de verzwakking van Engeland's positie in de kolenindustrie en handel, naast cijfers, die de lagere productie per man per dag en de mindere mechaniseering der Engelse kolenindustrie in vergelijking met andere landen aantoonen. Enkele van de belangrijkste technische en economische momenten die deze figuur wat meer begrijpelijk maken en rechtvaardigen, mochten wij verleden jaar in ons jaarverslag aanstippen.

Sinds Januari 1931 is het systeem van contingentteering der productie in werking, terwijl enige maanden later tot vaststelling van minimumprijzen kon worden overgegaan. Het lag nu in de bedoeling op het eind van 1932 dit systeem wederom aan het oordeel van de volksvertegenwoordiging voor te leggen. Waar inmiddels de kwestie der werktijden weer geregeld moest worden, aangezien de wet, die den 7½-urigen arbeidsdag mogelijk maakte, automatisch zou komen te vervallen, heeft men tezelfder gelegenheid bij de Coal Mines Act 1932 van 16 Juni, waarbij de 7½-urige werkdag gehandhaafd bleef, tevens besloten het wettelijk systeem van quota en minimumprijzen voor vijf jaar te verlengen.

Men heeft nu intusschen onderzocht of het wenschelijk was in het systeem wijzigingen aan te brengen en hierbij zijn de verschillende denkrichtingen aan den dag gekomen. Het bleek, dat er nog steeds velen zijn, die zich tegen deze wettelijke samenwerking blijven verzetten. Dezen beklagden zich, dat men juist de kolenindustrie had gekozen voor het nemen van dergelijke economische proeven, welke volgens hen niets anders te beteekenen hadden dan een aansturen op een nationalisatie van deze industrie. Zij constateerden, dat aan vele ondernemingen de kans ontnomen was zich normaal te ontwikkelen, doordat deze belemmerd werden in de uitvoering van bijna geheel gerealiseerde productieplannen. Er zouden zelfs ondernemingen zijn, dié door de contingentteering van hun productie ver beneden het quantum, waarop men bij den opzet der plannen gerekend had, in de kiem gesmoord waren, omdat bij dezen verminderden omzet een exploitatie, welke bij vrijheid van beweging de onderneming in staat zou hebben gesteld aan orders van hun getrouwe afnemers te voldoen, niet rendabel was. Met nadruk wordt er van deze zijde op gewezen, dat het systeem een opbloei van economisch werkende ondernemingen onmogelijk maakt ten voordeele van de „uneconomic pits”. Tegen de minimumprijzen wordt nog heftiger geageerd.

Een van de belangrijkste principiële bezwaren is, dat de standaard tonnage wordt vastgesteld op basis van een productie in het verleden en dat men op deze wijze een starheid in het leven roept en een ontwikkelingsgang a priori vastlegt, die als zeer problematisch wordt beschouwd.

Van den kant der voorstanders wordt aangevoerd, dat men in de jaren vóór 1930 alle gelegenheid heeft gehad om het beginsel van de survival of the fittest in zijn werking gade te slaan en dat bovendien, aangenomen, dat de oneconomische bedrijven uitgeschakeld waren, de markt door de overblijvende en op volle capaciteit werkende bedrijven bij den huidige stand van de vraag toch weer overvoerd zou worden. Voorts wijst men erop, dat een voortgaande concurrentie als tot 1930 plaats had slechts allen uitput zonder dat de oneconomische bedrijven geheel verdwijnen. Principiël van de noodzakelijkheid van samenwerking overtuigd, zoekt men naar verbeteringen van het systeem. Voor het Central Council kwamen o.m. de volgende voorstellen ter tafel.

Een voorstel om voor den export en voor het bin-

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING. DE NIEUWE STILLHALTE-OVEREENKOMST.

Dr. Carl Krämer te Berlijn schrijft ons:

De nieuwe Stillhalte-overeenkomst, die eenige weken geleden te Berlijn ondertekend werd, moet overeenkomstig den wensch van de verdragsluitende partijen een nadere schrede vormen op den weg der afwikkeling van de buitenlandsche schuld van Duitschland, waarmede men in de Juli-crisis van 1931 was vastgelopen. Tengevolge van deze crisis, die zich zoowel als een transfer-crisis als ook als een liquiditeitscrisis van de banken manifesteerde, is het duidelijk geworden, dat de Deutsche banken of de met buitenlandsche schulden belaste handels- en industriële ondernemingen noch over de noodige buitenlandsche tegoeden de beschikking hadden, om het geweldige volumen van de buitenlandsche verplichtingen dadelijk of in korten tijd terug te betalen, noch sterk genoeg waren, om de buitenlandsche schulden ten minste in Markten te voldoen. Zoo moesten zich de buitenlandsche crediteuren in de eerste plaats tevreden stellen met een regelmatige overmaking van de rente en later, op grond van de Deutsche credietovereenkomst van 1932, met een vermindering van 10 pCt. van de toegestane credieten.

De credietovereenkomst van 1932 heeft aan het gestelde doel beantwoord. In het slotbericht van de buitenlandsche crediteuren wordt geconstateerd: „De eindindruk komt hierop neer, dat van de zijde van Duitschland vastberadenheid en bekwaamheid zoowel bij de oplossing van zijn eigen problemen als bij de overwinning van de door de ontwikkeling buiten Duitschland ontstane moeilijkheden betoond is. Op de vervalttermijnen werd de rente op de Stillhalte-credieten punctueel betaald. De hoofdsom van de Stillhalte-schulden werd op grond van de besluiten van de overeenkomst van 1932 met R.M. 608 miljoen of bijna 14 pCt. verminderd. Daar van Deutsche zijde over een deel der credieten niet werd gedisponeerd, bleef voorts een bedrag van R.M. 378 miljoen of meer dan 8 pCt. ongebruikt. Het totaal der credieten, die overgaan in de nieuwe regeling, belooft rond R.M. 3.7 milliard.” Volgens een Deutsche statistiek, waarbij een ietwat andere methode gevolgd wordt, verminderden de credieten, die onder deze overeenkomst vielen, in den loop van 1932 van rond 5 milliard op rond 4.3 milliard, dus met ongeveer R.M. 700 miljoen.

Tijdens den duur van de overeenkomst van het vorige jaar is de deviezenpositie in Duitschland iets verbeterd. Het Deutsche uitvoeroverschot is in den laatsten tijd sterk achteruitgegaan. Onder deze omstandigheden is er geen mogelijkheid om thans verder groote bedragen te transfereeren. Aan den anderen kant wijzen verschillende omstandigheden er op, dat de consolideering van den toestand van het Deutsche bankwezen intusschen eenigen vooruitgang gemaakt heeft. Zoo kwam de gedachte op om de uitstaande vorderingen van de crediteuren niet in deviezen, doch in den vorm van een op de beurs verhandelbaar recht op latere overdracht of in Reichsmarken ter beschikking te stellen. Van Deutsche zijde was men voor het begin der onderhandelingen over de nieuwe Stillhalte-overeenkomst voor een oplossing in eerstbedoelden zin geporteerd. Men heeft voorgesteld het Deutsche Rijk in de rechten van de buitenlandsche crediteuren te laten treden en deze door uitgifte van een valutaleening met lage rente schadeloos te stellen. Dit plan, dat in Duitschland zelf tot een belangrijke versterking van den invloed van de overheid op de banken en daardoor op industrie en handel zou hebben geleid, stuitte vooral af op de onmogelijkheid, om voor de voorgenomen valutaleening een behoorlijke markt te vinden.

Zoo begonnen de Deutsche onderhandelaars de besprekingen over de Stillhalte-overeenkomst zonder een eigen en vastomlijnd plan. Zij streefden er daar-

om vooral naar, om de voorstellen van de crediteuren in een voor Duitschland gunstigen zin te wijzigen. Dit betekende het afzien van een definitieve oplossing: de nieuwe overeenkomst geldt evenals de vroegere slechts voor één jaar.

De voorstellen van de crediteuren betroffen in hoofdzaak twee punten. Vooreerst werd de wensch naar voren gebracht, dat meer zal worden terugbetaald in den vorm van deviezen, terwijl in de tweede plaats een belangrijke uitbreiding moest worden gegeven aan de terugbetaling in Deutsche valuta. Aan het eerste verlangen konden de Deutsche vertegenwoordigers slechts in zeer beperkte mate tegemoetkomen. Men werd het eens over eene beperking van de toegestane credieten met 5 pCt. en kwam overeen, dat deze korting zooveel mogelijk zou worden in mindering gebracht op de toegestane credieten, waarover nog niet beschikt was; bovendien eischte Duitschland als compensatie een verdere verlaging der rente, zoodat de vermindering van de rentebetaling zal opwegen tegen de beperking van de hoofdsom der credieten. Daarentegen heeft Duitschland in hoofdzaak moeten ingaan op de voorstellen van de crediteuren, voorzover deze een versterkte aflossing in Deutsche valuta betroffen; Duitschland kon slechts verkrijgen, dat de Rijksbank meer zeggenschap krijgt over de belegging en de overdracht van de in Deutsche valuta teruggevorderde bedragen.

De regeling van clause 10, welke door de crediteuren als zeer belangrijk wordt beschouwd, vormt de kern van de nieuwe Stillhalte-overeenkomst. Daarbij gingen de crediteuren uit van de overweging, dat door het losser maken van de algemeene verplichting tot „Stillhalten” weer een enger contact met de verschillende debiteuren verkregen zal worden, waardoor het mogelijk zal worden om weder tot een individuele behandeling van „goede” en „slechte” debiteuren te geraken; voor zoover dit losser maken van de Stillhalte-verplichting tot een consolidatie van de schulden zal leiden, is deze nieuwe regeling ook in het belang van Duitschland.

Over de bijzonderheden van de nieuwe Stillhalte-overeenkomst kan het volgende worden medegedeeld. De crediteuren hebben het recht om na een procedure, welke in alle bijzonderheden is geregeld en die inzonderheid het faillissement van den Deutschen debiteur moet verhinderen, een betaling in Deutsche valuta te verlangen. Zonder hier op de zeer gedetailleerde voorschriften in te gaan — de terugbetalingspercentages zijn voor de banken veel hooger gesteld dan voor de debiteuren in industrie en handel — willen wij er hier slechts op wijzen, dat de crediteuren het recht hebben verkregen, om hun credieten met gemiddeld 25 pCt., d.w.z. rond R.M. 900 miljoen te verminderen, waarbij overigens mag worden aangenomen, dat zij van dit recht lang niet in alle gevallen ten volle zullen gebruik maken.

Het spreekt vanzelf, dat daardoor vooral de Deutsche banken en de Rijksbank voor een zeer lastig probleem zijn gesteld, daar zij in de meeste gevallen voor de teruggetrokken credieten elders crediet zullen moeten opnemen. De teruggevorderde bedragen worden gestort op „Sperrkonto”, waarvoor de Rijksbank als trustee optreedt; de Rijksbank kan in speciale gevallen deze functie ook aan anderen overdragen, met name aan de particuliere banken. De bedragen op dit „Sperrkonto” kunnen op verlangen der crediteuren en onder medewerking van de Rijksbank in de meest verschillende vormen weder in Duitschland worden belegd. Zonder toestemming van de Rijksbank kunnen deze bedragen worden gebruikt voor het koopen van aandelen en obligaties, als ook voor kortlopende uitzettingen ter beurze. Met toestemming van de Rijksbank kunnen valuta-credieten gegeven worden met een looptijd van 6 jaar. Voor alle overige soorten van belegging heeft de Rijksbank een vetorecht behouden. Hieronder valt, afgezien van het verkrijgen van deelneming in verschillende bedrijven,

van onroerende goederen en van patenten, in hoofdzaak de betaling van reiskosten in Duitsland en die van additioneele exporten. Om vooral de beide laatste gebruiksmogelijkheden van „Sperrmarken” technisch mogelijk te maken, moest de overdracht daarvan in bepaalde gevallen worden toegelaten. Onbeperkt is een dergelijke overdracht echter slechts mogelijk tusschen Stillhalte-crediteuren; elke andere vorm van overdracht behoeft de goedkeuring van de Rijksbank.

Deze bepaling werd gemaakt om een te groote uitbreiding van den handel in „Sperrmarken”, welke onder omstandigheden de positie van de Deutsche valuta zou kunnen ondergraven, te voorkomen. Immers de betaling van reiskosten en van additioneele exporten beteekent voor het buitenland de eenige mogelijkheid om zijne vorderingen op Duitsland definitief af te wikkelen. Daarom hadden de crediteuren ook van den aanvang af naar een belangrijke uitbreiding van deze gebruiksmogelijkheid van de Sperrmarken gestreefd.

Bij elken anderen vorm van belegging heeft de crediteur het recht, om het rendement daarvan in den vorm van de deviezen naar het buitenland over te brengen. De hoofdsom moet echter in Duitsland blijven; daarover mag eerst na 5 jaar worden gedisponeerd. De crediteuren hadden dezen termijn oorspronkelijk op 3 jaar willen bepalen, doch dit werd niet bereikt.

Een nieuwe bepaling, die verder nog belang heeft, bestaat hierin, dat een crediteur, die aan een Duitschen debiteur een nieuw crediet verleent, het recht verkrijgt, om 20 pCt. van een dergelijk crediet aan zijn Sperrmarken te onttrekken en naar het buitenland te transfereeren.

Op deze wijze hoopt men, om door een vermindering van Stillhalte-credieten geleidelijk weder te komen tot een crediet- en betalingsverkeer met het buitenland, dat niet langer door dwingende voorschriften zal worden beperkt.

Men moet na kennisneming van de voornaamste bepalingen van de nieuwe overeenkomst tot de conclusie komen, dat hier op een in technisch en juridisch opzicht bevredigende wijze gestreefd is naar een verzoening van de belangen van crediteuren en debiteuren. Beslissend blijft intusschen de vraag, of de overeenkomst economisch uitvoerbaar is, en of Duitsland in staat zal zijn om de voor den tijd van één jaar aangegane verplichtingen na te komen.

Op grond van betrouwbare berekeningen heeft men vastgesteld, dat Duitsland daartoe slechts in staat zal zijn, wanneer het in het loopende jaar ongeveer hetzelfde uitvoeroverschot verkrijgt als verleden jaar, d.w.z. dat het een deviezenaldo van netto meer dan R.M. 1 milliard zal moeten hebben.

Nu is het Deutsche uitvoeroverschot in den loop der laatste maanden sterk verminderd. In het laatste kwartaal van 1932 bedroeg dit per maand nog R.M. 80 miljoen, in Januari 1933 bedroeg het daarentegen slechts R.M. 23 miljoen tegen R.M. 102 miljoen in Januari 1932. Daarbij mag niet van toevallige vermindering worden gesproken; veeleer komt men meer en meer tot het inzicht, dat de achteruitgang van het Deutsche uitvoersaldo niet zoozeer voortvloeit uit voorbijgaande ontstemming van het buitenland over de Deutsche handelspolitieke maatregelen, als wel uit de vrijwel onoverkomenlijke moeilijkheden, die het gevolg zijn van valutadumping van Groot-Brittannië, Japan, Zweden en enkele andere staten.

Daarom mag men aannemen, dat het resultaat van den Duitschen uitvoerhandel in het Stillhalte-jaar 1933, nauwelijks zal beantwoorden aan de verwachtingen, welke men nog voor enkele maanden koesterde. Daar de vrije goud- en deviezenvoorraad van de Deutsche Rijksbank nog slechts R.M. 307 miljoen bedraagt en daar verder de hoogte van enkele andere actiefposten op de Deutsche betalingsbalans, inzonderheid die van terugkeerende, vroeger naar het buiten-

land gevluchte, kapitalen en van additioneele remboourscredieten, welke het buitenland in den loop van dit jaar mogelijkerwijze zou kunnen verleen, bepaaldelijk afhangt van een gunstig oordeel over de transferpositie van Duitsland, daar moet de economische grondslag van de nieuwe Stillhalte-overeenkomst voorloopig als problematiek worden beschouwd. Slechts een verstandige en grondige behandeling van het Deutsche exportvraagstuk op de komende wereldconferentie zou in staat zijn om in dit oordeel wijziging te brengen.

OTTAWA-MOGELIJKHEDEN.

Prof. P. Geyl te Londen schrijft ons:

Neville Chamberlain, de kanselier van de Schatkist, heeft geen slag om zich over delicate kwesties op een aannemelijke wijze uit te drukken. Hij heeft juist zijn politieke tegenstanders hier een wapen in handen gegeven door zijn uitlating, dat er binnen de eerste tien jaren geen aanmerkelijke vermindering van het getal werklozen te verwachten was. Een politiek van niets-doen en een geesteshouding van berusting! roepen zij hem nu verwijtend toe, en zijn eigen conservatieve volgelingen voelen er zich niet op hun gemak onder. Men begint trouwens vrij algemeen te twifelen aan de wijsheid van de politiek van inkrimping en besnoeiing die in de paniek van het najaar van 1931 ingezet is. Vooral over het ondernemen van groote bouwplannen wordt veel gesproken: afgezien van de werkverschaffing, die daarmee gepaard zou gaan, zijn de woningtoestanden in de Engelsche groote steden erbarmelijk slecht. Hoe diep de ontgoocheling met de nationale regeering, die nog geen twee jaar geleden in veler oogen door haar optreden alleen alle problemen als met een tooverslag opgelost zou hebben, reeds gegaan is, blijkt uit de tusschentijdsche verkiezing in Rotherham, waarvan de uitslag 28 Februari bekend werd: een kleine conservatieve meerderheid is daar in een Labour-meerderheid van 16.000 stemmen veranderd.

Maar waar Chamberlain's ietwat linksche stugheid het meeste kwaad gedaan heeft, dat is in de groote kwestie van de Amerikaansche schuld. Men mag nog zoo sluitend betoogen, dat de betalingen Amerika geen goed doen, men moet toch niet uit het oog verliezen, dat de schuldeischer een zelfoverwinning behalen moet om kwijt te schelden wat hem toekomt. De positie van Roosevelt, die voor een zuiver economisch betoog wel toegankelijk is, zal toch ontzettend moeilijk zijn, want hij moet concessies aan de buitenlandsche schuldenaars goed praten tegenover een publiek, dat nooit anders geleerd heeft dan dat schulden schulden zijn en dat op dit oogenblik dubbel afkeerig staan zal tegenover alles wat naar Don-Quichottische edelmoedigheid zweemt, omdat zijn eigen financiële zorgen zoo nijpend zijn. Het was dus van Chamberlain werkelijk niet taktvol om, gelijk hij voor een paar weken te Leeds deed, op een toon, dien men in Amerika voor hooghartig houden kon, te verstaan te geven, dat de Britsche onderhandelaars op de schuldenconferentie te Washington geen tegenprestatie zouden overwegen, aangezien immers delging evenzeer in het voordeel van Amerika als van Engeland zijn zou.

Dat men van Engelsche zijde aan Amerikaanschen aandrang om tot den gouden standaard terug te keeren weerstand bieden zal, staat wel vast. Men betoogt gewoonlijk, dat dat probleem niet tusschen Amerika en Engeland alleen behandeld worden kan, maar voor de wereldconferentie bewaard moet blijven. Maar zoo veel te noodiger is het, zoo oordeelen velen hier, om iets te zoeken, iets te bedenken, waarmee men Roosevelt helpen kan om zijn critici het stilzwijgen op te leggen. Onlangs heeft Lord Snowden in de *New-York Times* zoo iets aan de hand gedaan. Waarom, opperde

hij, zouden de verdragen van Ottawa niet ten gunste van Amerika herzien kunnen worden, op een basis van wederkeerigheid wel te verstaan, maar zóó, dat de nadeelen, die men er in Amerika van vreest, uit den weg geruimd zouden worden? Het is welbekend, dat Roosevelt persoonlijk door Ottawa zeer ontstemd was, zoodat er vermoedelijk langs dezen weg wezenlijk iets te bereiken zou zijn. Maar is het aan te nemen, dat de Britsche regering hiervoor te vinden zou zijn? Lord Snowden merkte heel juist op, dat de protectionistische politiek hier door de voorstanders aanvankelijk verdedigd werd met een verwijzing naar haar bruikbaarheid om van andere staten tariefconcessies te verkrijgen. In werkelijkheid heeft men zich te Ottawa voor alle mogelijke onderhandelingen met het buitenland de handen gebonden. Zonder de toestemming van de dominions kunnen de meeste tarieven in de eerstkomende jaren niet verlaagd worden.

Dat is zoo'n bezwaar, dat men zich afvraagt, waar toch de onderhandelingen, die op dit oogenblik met Argentinië en met de Scandinavische landen gevoerd worden, met mogelijkheid toe leiden kunnen. Van den kant van die landen zelf, van Zweden en Noorwegen tenminste, zijn de moeilijkheden trouwens niet minder groot. Zij kunnen moeilijk bijzondere gunsten toestaan, die het beginsel van meestbegünstiging ten opzichte van Duitschland en andere landen, met welke zij veel handelsbetrekkingen hebben, in het gedrang zouden brengen. Nieuwe handelsverdragen als gevolg van de protectionistische oriëntering zijn ons aanstonds als een integreerend deel van de regeeringspolitiek aangekondigd. Ik ben er nooit in geslaagd te begrijpen, wat men zich daarmee precies voorstelde en het is nog steeds even moeilijk daar licht in te zien. Voor de wereldconferentie kan het resultaat van die afzonderlijke onderhandelingen natuurlijk van groote beteekenis zijn en in ieder geval ziet men er

met nieuwsgierigheid naar uit.

Ontdertusschen doet hetzelfde probleem zich ook in Canada voor. De leider van de oppositie, Mackenzie King, die naar men weet een onvoorwaardelijk tegenstander van de Ottawa-politiek is, heeft de regeering van het Dominion onlangs voor de voeten geworpen, dat zij, door zich aan Engeland te binden, een handelsovereenkomst met de Ver. Staten, waar men onvergelykelijk veel meer aan zou kunnen hebben, onmogelijk gemaakt heeft. Merkwaardig genoeg heeft de eerste-minister, Bennett, daartegenin rustig van de wenschelijkheid en mogelijkheid van wederkeerigheid met de Ver. Staten gesproken. Ook daar zal men moeten afwachten, hoe zich de verhoudingen ontwikkelen.

De critici van de Ottawa-politiek spreken hier al van de ontgoocheling, die zich aan beide kanten doet gevoelen. Het is zeker, dat men Bennett's beleid, dat op de conferentie al veel ergernis verwekte, hier met veel argwaan volgt. Er zal binnenkort blijken, wat de Engelsche industrie van de zoo algemeen gehouden bepaling, dat de tarieven tegen haar slechts het verschil in bedrijfskosten zullen mogen opheffen, maar geen eigenlijk beschermende strekking hebben, te verwachten heeft. Voor het eerst toch heeft de Engelsche regeering, volgens de in het verdrag vastgestelde procedure, een verzoek tot de Canadeesche regeering gericht om de tarieven op bepaalde goederen te herzien. Het gaat voornamelijk om wollen artikelen, een pijnlijk onderwerp voor wie zich de houding van de Canadeesche textiel-nijverheid gedurende de conferentie herinnert. Het verzoek zal door de Canadeesche regeering aan de volgens het verdrag ingestelde Tariff Board voorgelegd moeten worden, maar, naar Bennett onlangs uitdrukkelijk verklaard heeft, zal zij vrij zijn het advies daarvan te volgen of naast zich neer te leggen.

MAANDCIJFERS.

Indexcijfers van Nederlandsche aandelen.

De Bank voor Handel en Scheepvaart te Rotterdam zendt ons onderstaand overzicht:

Indexcijfers van 12 aandeelengroepen der Amsterdamsche effectenbeurs.¹⁾

	Banken	Electri- citeit	Handels- ondern.	Industrie	Kunst- zijde	Mijnbouw	Olie	Rubber	Scheep- vaart	Suiker	Tabak	Thee
Gemiddelde 1929	158.3	337.5	168.0	432.7	243.0	268.7	402.0	233.5	125.0	398.4	487.3	443.2
" 1930	149.4	257.7	125.6	264.9	87.4	177.2	371.1	110.7	82.6	292.9	361.3	357.2
" 1931	118.1	211.8	93.4	167.7	64.5	144.5	209.8	51.8	49.6	181.9	241.6	251.4
" 1932	76.4	178.3	67.1	115.6	37.6	106.4	137.5	27.0	24.9	107.2	137.9	175.9
Januari 1931	137.2	220.4	110.9	199.-	57.4	149.1	290.7	75.8	63.5	223.8	274.-	280.5
Februari "	140.7	239.9	117.5	217.5	69.7	167.5	307.3	80.2	65.6	238.4	307.8	292.1
Maart "	143.-	248.6	124.3	223.2	78.9	176.7	288.3	81.4	63.9	243.3	306.2	290.7
April "	139.4	238.4	113.5	207.3	84.4	172.4	253.9	58.5	57.5	219.5	299.8	283.4
Mei "	132.7	222.5	95.1	178.8	76.2	159.6	220.-	50.5	54.3	190.9	275.9	251.-
Juni "	127.5	217.5	89.-	165.1	68.7	150.8	208.6	48.4	53.1	191.3	262.4	249.7
Juli "	126.4	228.8	100.2	168.8	70.6	163.6	218.2	58.5	55.8	208.9	254.2	262.9
Augustus "	113.2	210.9	88.2	151.2	65.-	147.6	194.7	44.4	48.-	178.4	218.4	247.-
September "	95.3	190.1	73.6	126.1	60.9	118.9	147.9	31.7	37.3	134.-	168.7	220.1
October "	89.1	181.3	71.7	125.3	49.2	107.8	140.7	32.6	34.7	122.1	174.7	222.2
November "	93.2	184.2	75.4	135.4	48.9	120.1	133.6	32.9	34.9	125.9	196.3	237.2
December "	79.-	158.4	61.5	114.2	44.2	99.5	113.1	26.3	26.7	106.5	161.3	179.7
Januari 1932	80.5	174.4	63.5	124.-	43.5	107.4	118.9	28.2	27.4	108.-	173.7	181.4
Februari "	82.8	173.-	65.8	123.2	42.4	110.1	139.2	28.2	27.7	108.7	179.6	178.1
Maart "	81.3	184.7	69.-	122.9	41.7	110.9	149.3	24.2	27.-	112.7	176.3	182.2
April "	69.8	166.7	58.8	102.1	34.3	92.4	118.3	13.7	20.1	96.6	111.-	154.-
Mei "	65.-	163.9	52.5	93.5	33.5	86.8	117.8	14.2	19.1	84.5	101.9	157.3
Juni "	59.4	156.1	51.2	88.5	32.3	83.9	118.1	14.1	17.3	87.6	94.7	154.3
Juli "	68.3	167.1	63.7	106.1	34.1	92.2	129.1	22.5	21.-	105.6	120.1	175.6
Augustus "	79.8	183.5	71.5	126.2	33.2	104.9	153.5	35.1	26.4	118.-	138.4	200.5
September "	86.-	194.5	78.1	133.4	43.6	123.7	166.4	42.4	31.1	128.8	151.3	201.6
October "	83.7	189.3	77.5	127.1	39.4	120.4	147.-	34.-	28.5	118.7	135.8	187.6
November "	81.1	193.1	77.2	124.1	38.2	121.4	145.1	34.7	27.-	111.7	136.8	180.3
December "	78.9	193.2	76.4	116.1	35.-	123.1	146.7	32.8	26.1	104.9	135.-	157.3
Januari 1933	84.9	199.3	79.8	124.2	31.4	120.6	155.3	33.8	26.3	108.2	147.2	196.2
Februari "	82.8	194.2	76.4	118.8	28.5	121.6	146.8	30.1	23.7	103.1	141.9	199.6

Schommelingen in het aandelen-indexcijfer. 2 Januari 1933 f 2.228.869.000 = 100.

2 Januari 100.- | 18 Januari 101.3 | 1 Februari 100.9 | 15 Februari 98.9
11 " 104.1 | 25 " 101.6 | 8 " 100.1 | 22 " 94.3

¹⁾ Men zie voor de toelichting op dit overzicht het nummer van E.-S. B. van 15 Januari 1930, blz. 64.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

GELDKOERSEN.

N.B. *** beteekent: cijfers nog niet ontvangen.
BANKDISCONTOS.

Ned. Bk.	Disc. Wissels, 2½ 19 Apr. '32	Lissabon 6½ 4 Apr. '32
	Bel. Binn. Eff. 3 19 Apr. '32	Londen 2 30 Juni '32
	Vrsch. in R.C. 3 19 Apr. '32	Madrid 6½ 8 Juli '31
Athene	9 3 Dec. '32	N.-York F.R.B. 3½ 2 Mrt. '33
Batavia	4½ 10 Mrt. '30	Oslo 4 1 Spt. '32
Belgrado	7½ 20 Juli '31	Parijs 3½ 25 Jan. '33
Berlijn	4 22 Sept. '32	Praag 3½ 25 Jan. '33
Boekarest	7 3 Mrt. '32	Pretoria 4 20 Feb. '33
Brussel	3½ 13 Jan. '32	Rome 4 9 Jan. '33
Budapest	4½ 17 Oct. '32	Stockholm .. 3½ 1 Spt. '32
Calcutta	3½ 16 Feb. '33	Tokio 4.38 17 Aug. '32
Dantzig	4 12 Juli '32	Weenen 6 23 Aug. '32
Helsingfors	6 31 Jan. '33	Warschau... 6 20 Oct. '32
Kopenhagen	3½ 12 Oct. '32	Zwits. Nat. Bk. 2 22 Jan. '33

OPEN MARKT.

	1933				1932	1931	1914
	4 Mrt.	27 Febr./4 Mrt.	20/25 Febr.	13/18 Febr.	29 Febr./5 Mrt.	2/7 Mrt.	20/24 Juli
Amsterdam Partic. disc.	1/4-1/2	1/4-1/2	1/4-1/2	1/4-1/2	1 1/8-1/4	1 1/8-1/8	3 1/8-3/16
Prolong.	1/16-3/4	1/16-3/4	1/4-1/2	1/4-1/2	1-1/2	1-1/4	2 1/4-3/4
Londen Daggeld...	1/4-1	1/4-1	1/4-1	1/2-1	2-4	1 1/2-2 1/4	1 3/4-2
Partic. disc.	1 1/16-3/4	1 1/16-3/4	3/4-1 1/2	7/8-1 1/2	2 7/8-3 3/8	2 5/8-1 1/2	4 1/4-3/4
Berlijn Daggeld...	4 5/8-5 3/4	4 5/8-5 7/8	4 3/8-5 3/8	4 1/8-5 1/4	7 1/2-9 1/2	4-7 1/2	—
Maandgeld	4 1/4-5 3/4	4 1/4-5 3/4	4 1/4-5 3/4	4 1/4-5 3/4	6 1/4-8	4 3/4-7 1/8	2 1/2-1/2
Part. disc.	3 7/8	3 7/8	3 7/8	3 7/8	6 1/2-8 1/8	4 3/4-7 1/8	2 1/2-1/2
Waren-wchsel.	4-1/4	4-1/4	4-1/2	4-1/4	7 1/4-8	5 1/4-1/2	—
New York Daggeld 1)	2 1/2	1-2 1/2	1-1/4	1-1/4	2 1/2-3/4	1 1/2-2 1/4	1 3/4-2 1/2
Partic. disc.	3/4	1 1/4-3 1/4	1 1/2-1	1 1/2	2 3/4-7/8	1 1/8	—

1) Koers van 3 Mrt. en daaraan voorafgaande weken t/m. Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
28 Febr. 1933	2.47 3/8	8.44 1/2	59.03	9.76 1/2	34.76	99 3/4
1 Maart 1933	2.47	8.43	58.80	9.75 3/8	34.73 1/2	99 3/4
2 " 1933	2.47 1/16	8.46	58.72 1/2	9.76	34.74 1/2	99 3/4
3 " 1933	2.47 1/8	8.52 3/4	58.70	9.76	34.75	99 3/4
4 " 1933	—	8.50	58.75	9.76 1/2	34.76 1/2	99 3/4
6 " 1933	—	8.62	58.80	9.88	34.77 1/2	99 3/4
Laagste d.w. 1)	2.46	8.41 1/2	58.60	9.75	34.70	99 1/2
Hoogste d.w. 1)	2.4730	8.70	59.20	9.88	34.79	99 3/4
27 Febr. 1933	2.47 3/8	8.44 3/4	59.15 1/2	9.75 1/2	34.75	99 3/4
20 Febr. 1933	2.47 7/8	8.53 3/4	59.22	9.77 1/2	34.75	100 1/8
Muntpariteit	2.4878	12.1071	59.263	9.747	34.592	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
28 Febr. 1933	48.23	—	7.36	1.48	12.63	20.52 1/2
1 Maart 1933	48.20	—	7.36 1/2	1.47 1/2	12.65	20.60
2 " 1933	48.26	—	7.36	1.48	12.65	20.60
3 " 1933	48.32 1/2	—	7.36	1.48	12.65	20.60
4 " 1933	48.40	—	7.36	1.48	—	—
6 " 1933	48.22 1/2	—	7.38	—	12.65	20.69
Laagste d.w. 1)	48.15	35.10	7.33	1.42 1/2	12.57 1/2	20.45
Hoogste d.w. 1)	48.40	35.25	7.40	1.52 1/2	12.70	20.90
27 Febr. 1933	48.16	—	7.36	1.48	12.67	20.52
20 Febr. 1933	48.13	—	7.38	1.48	12.67	20.57 1/2
Muntpariteit	48.12 1/2	35.007	7.371	1.488	13.094	48.52

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos-Aires 1)	Montreal 1)
28 Febr. 1933	44.95	37.75	43.60	3.73	65	2.06
1 Maart 1933	44.90	37.80	43.30	3.72 1/2	65	2.06 1/2
2 " 1933	44.90	37.80	43.45	3.73	65	2.05 1/2
3 " 1933	45.25	38.15	43.80	3.75	65	2.06
4 " 1933	45.20	38.10	43.70	3.72	65	2.11
6 " 1933	46.—	38.80	44.80	3.84	—	2.05
Laagste d.w. 1)	44.45	37.45	43.—	3.65	—	2.02
Hoogste d.w. 1)	46.—	39.—	44.80	3.90	65	2.20
27 Febr. 1933	44.90	37.70	43.40	3.73	65	2.05
20 Febr. 1933	45.10	38.10	43.65	3.78	65	2.06
Muntpariteit	66.671	66.671	66.671	6.266	95 3/4	2.4878

*) Notering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave. In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
28 Febr. 1933	3,42 3/16	3,94 1/16	23,89	40,50 1/2
1 Maart 1933	3,40 1/16	3,94 1/16	23,89	40,48
2 " 1933	3,46 1/2	3,94 7/8	23,88 1/2	40,49 1/2
3 " 1933	3,45 9/16	3,95 1/16	23,86	40,60
4 " 1933	—	—	—	—
6 " 1933	—	—	—	—
7 Maart 1932	3,53	3,92 1/2	23,77 1/4	40,18 1/2
Muntpariteit	4,86	3,90 9/8	23,81 1/4	40 9/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	18 Febr. 1933	25 Febr. 1933	27 Febr. Laagste	4 Mrt. Hoogste	4 Mrt. 1933
Alexandrië..	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 3/8	97 3/8	97 3/8
Athene	Dr. p. £	600	597 1/2	580	610	595
Bangkok...	Sh. p. tical	1/10 5/8	1/10 1/4	1/10 5/8	1/10 5/8	—
Budapest ...	Pen. p. £	19 3/4	19 3/4	18 3/4	20 3/4	19 3/4
Buenos Aires	d. p. \$	41 3/4	40	40 1/2	42	41
Calcutta ...	Sh. p. rup.	1/6 5/8	1/6 5/8	1/6 1/16	1/6 5/8	1/6 5/8
Constantin..	Piast. p. £	715	707	705	715	715
Hongkong ...	Sh. p. \$	1/3 1/2	1/3 9/16	1/3 1/8	1/4	1/3 11/16
Kobe	Sh. p. yen	1/3 1/2	1/2 13/16	1/2 1/4	1/2 7/8	1/2 11/16
Lissabon ...	Escu. p. £	110	110	109 3/4	110 3/4	110
Mexico	\$ per £	11.15	12.—	11.75	12.25	12.—
Montevideo	d. per £	33	33	32	34 1/2	33
Montreal ...	\$ per £	4.13 1/2	4.11 1/2	4.—	4.12 1/2	4.02 1/2
Riod. Janeiro	d. per Mil.	5 3/8	5 3/8	5 1/8	5 3/8	5 3/8
Shanghai ...	Sh. p. tael	1/8	1/8 3/8	1/7 1/8	1/8 3/8	1/8 3/8
Singapore ..	id. p. \$	2/3 13/16	2/3 25/32	2/3 11/16	2/3 7/8	2/3 13/16
Valparaiso 1)	\$ per £	—	—	—	—	—
Warschau ..	Zl. p. £	30 3/8	30 3/8	30	31	30 3/8

1) 90 dg.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS 2)

	Londen 1)	N.York 2)	Londen
28 Febr. 1933...	17 1/8	26 1/2	121 1/2
1 Maart 1933...	17 1/16	26 1/2	121 1/2
2 " 1933...	17	27 1/2	121 7/8
3 " 1933...	17 1/16	27 1/2	120 8/8
4 " 1933...	—	—	—
6 " 1933...	17 11/16	—	119 7/8
7 Maart 1932...	19 1/16	30 1/4	117
27 Juli 1914...	24 1/16	59	84 10/16

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS

Vorderingen.	23 Febr. 1933	28 Febr. 1933
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank.....	f 51.394.278,01	f 28.354.880,—
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	179.945,13	197.396,49
Voorschotten op ult. Januari 1933 aan de gem. verst. op v. haar d. de Rijksadm. te heffen gem. ink. bel. en op. op de Rijksink. bel.	1.900.929,67	1.900.929,67
Voorschotten aan Ned.-Indië.....	249.144.780,31	255.895.018,31
Id. aan Suriname.....	13.832.502,65	13.865.668,65
Id. aan Curaçao.....	6.960.458,04	6.975.936,04
Kasvord. weg. creditverst. a/h. buitenl. Saldo der postrek. v. Rijkscomptabelen. Vord. op het Alg. Burg. Pensioenfond. 1) Id. op andere Staatsbedrijven 1).....	100.842.955,— 22.367.796,12	102.145.592,89 19.434.133,46
Verstr. t. laste der Rijksbegr. kasgeld-leeningen aan gemeenten (saldo)...	17.668.903,99	16.797.951,32
	41.232.562,84	41.228.812,84

Vereischtingen.	23 Febr. 1933	28 Febr. 1933
Voorschot door de Ned. Bank ing. art. 16 van haar octrooi verstrekt	—	—
Schuld a/d Bank v. Ned. Gemeenten ..	—	—
Schatkistbiljetten in omloop.....	f 319.481.000,—	f 319.478.000,—
Schatkistpromessen in omloop.....	82.980.000,—	82.980.000,—
Zilverbons in omloop.....	1.600.625,50	1.597.624,—
Schuld op ult. Januari 1933 aan de gemeenten, wegens aan haar uit te keeren hoofdsom der pers. belasting, aand. in de hoofds. der grondbel. en der gem. fondsbel., alsmede op. op die belastingen en op de vermogensbelasting.	7.249.989,90	7.249.989,90
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioenf. 1)	9.199.133,22	9.064.129,44
Id. aan het Staatsbedrijf (P., T. en T. 1)	108.099.940,59	100.110.884,65
Id. aan andere Staatsbedrijven 1).....	132.402,68	132.402,68
Id. aan diverse instellingen 1).....	54.861.389,10	55.035.246,38

1) In reverse-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	28 Febr. 1933	6 Maart 1933
Vorderingen:		
Betaalmiddelen in 's Lands kas.....	—	—
waaronder Muntbiljetten.....	—	—
Saldo Javasche Bank.....	f 3.083.000,—	—
Vereischtingen:		
Voorschot 's Rijks kas e. a. Rijksinstell.	254.691.000,—	f 256.854.000,—
Schatkistpromessen	1.700.000,—	1.300.000,—
Schatkistbiljetten	13.410.000,—	13.410.000,—
Muntbiljetten in omloop	1.753.000,—	1.753.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds.	—	—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank.	823.000,—	896.000,—
Voorschot van de Javasche Bank....	—	416.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 6 Maart 1933.

		Activa.		
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	Hfdbk. f	26.500.239,19		
	Bijbnk. "	701.495,94		
	Ag.sch. "	5.709.369,98		32.911.105,11
Papier o. h. Buitenl. in disconto				
Idem eigen portef.	f	73.427.457,—		
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.				73.427.457,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	Hfdbk. f	27.926.977,25		
	Bijbnk. "	3.995.747,03		
	Ag.sch. "	42.001.298,83		
	f	73.924.023,11		
Op Effecten	f	72.673.546,63		
Op Goederen en Spec.		1.250.476,48		73.924.023,11
Voorschotten a. h. Rijk				2.112.794,84
Munten Muntmateriaal				
Munt, Goud	f	98.199.765,—		
Muntmat., Goud		911.068.020,42		
	f	1.009.267.785,42		
Munt, Zilver, enz.		25.030.721,04		
Muntmat., Zilver				1.034.298.506,46 ¹⁾
Belegging 1/5 kapitaal, reserves en pensioenfond				20.171.267,66
Gebouwen en Meub. der Bank				5.000.000,—
Diverse rekeningen				13.041.611,88
Staatd. Nederl. (Wet v. 27/5/32, S. No. 221)				19.331.195,17
	f	1.274.217.961,23		
		Passiva.		
Kapitaal	f	20.000.000,—		
Reservefond		3.000.000,—		
Bijzondere reserve		5.000.000,—		
Pensioenfond		8.240.016,14		
Bankbiljetten in omloop		973.542.960,—		
Bankassignatiën in omloop		109.663,69		
Rek.-Cour. f Het Rijk saldo's: Anderen	f	259.248.193,48		259.248.193,48
Diverse rekeningen		5.077.127,92		
	f	1.274.217.961,23		
Beschikbaar metaalsaldo	f	540.893.395,01		
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is		1.352.233.488,—		

1) Waarvan in het buitenland f 3.020.302,58.
Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. Metaal-saldo ¹⁾	Dek-kings-perc.
	Munt	Muntmat.				
6 Maart '33	98.200	911.068	973.543	259.358	540.893	84
27 Febr. '33	98.200	921.648	958.631	282.668	548.918	84
20 " '33	98.200	924.855	932.242	318.904	548.534	84
13 " '33	98.200	929.436	939.058	310.993	552.833	84
6 " '33	98.200	929.404	951.138	301.005	551.834	84
30 Jan. '33	98.200	929.309	951.423	308.899	549.517	83
7 Maart '32	97.690	783.643	988.123	174.418	441.248	78
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's		Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ²⁾
	disconto's	rechtstreeks				
6 Maart 1933	32.911	—	73.924	73.427	13.042	
27 Febr. 1933	33.496	—	71.997	73.427	12.791	
20 " 1933	33.515	—	76.436	73.427	14.502	
13 " 1933	33.915	—	70.477	73.425	15.028	
6 " 1933	34.725	—	71.201	73.425	15.832	
30 Jan. 1933	36.697	—	76.690	73.425	15.447	
7 Maart 1932	64.522	—	92.836	84.309	34.812	
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509	

1) Sedert den bankstaat van 4 Jan. 1929 op de basis van 2/5 metaaldekking. 2) Onder de activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Discont.	Div. rekeningen ¹⁾
11 Febr. 1933..	886	1.085	446	776	2.284
4 " 1933..	888	1.261	424	777	2.265
28 Jan. 1933..	877	1.159	435	778	2.252
21 " 1933..	871	1.086	616	784	2.300
13 Febr. 1932..	895	1.151	770	961	676
5 Juli 1914..	645	1.100	560	735	396

1) Sluftp. der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
4 Mrt. 1933	158.130		207.570	33.830	61.570
25 Febr. 1933	157.900		206.620	34.680	61.380
18 " 1933	156.880		203.030	36.960	60.884
4 Feb. 1933	111.357	46.114	205.283	36.049	60.939
28 Jan. 1933	103.876	46.293	201.408	38.027	54.394
21 " 1933	103.862	46.092	201.606	36.433	54.738
14 " 1933	103.867	45.594	206.808	30.687	54.463
5 Mrt. 1932	112.588	47.003	229.410	37.258	52.924
7 Mrt. 1931	118.711	44.839	248.588	42.188	47.241
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Wissels buiten N.-Ind. betaal.	Disconto's	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
4 Mrt. 1933	18.360	52.250		27.200	66
25 Febr. 1933	18.400	52.130		27.300	65
18 " 1933	18.020	53.300		26.220	65
4 Feb. 1933	18.511	8.853	35.636	25.344	65
28 Jan. 1933	19.863	8.833	35.119	29.821	63
21 " 1933	19.613	8.790	34.752	29.273	63
14 " 1933	19.457	8.820	34.400	29.607	63
5 Mrt. 1932	8.969	27.456	45.871	21.908	60
7 Mrt. 1931	9.035	29.680	40.693	33.389	56
25 Juli 1914	6.395	7.259	75.541	2.228	44

1) Sluftp. activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities	
				Disc. and Advances	Securities
1 Maart 1933	150.967	359.284	65.944	11.965	18.543
22 Febr. 1933	142.983	356.249	60.997	11.948	17.626
15 " 1933	132.947	355.074	52.189	11.970	17.417
8 " 1933	127.934	357.380	44.827	52.189	17.125
1 " 1933	127.122	357.310	44.093	12.147	17.191
25 Jan. 1933	124.390	353.238	45.372	11.943	17.296
2 Maart 1932	121.453	351.786	44.015	11.357	35.948
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
			Bankers	Other Accounts		
1 Mrt. '33	86.500	26.441	104.474	34.542	66.733	40 ^{9/32}
22 Febr. '33	86.380	26.184	98.300	35.009	61.734	38 ^{11/16}
15 " '33	90.858	15.850	108.327	32.766	52.874	34 ^{9/32}
8 " '33	90.308	13.502	100.699	32.767	45.554	30 ^{29/32}
1 " '33	89.378	42.245	67.762	35.179	44.812	30 ^{19/16}
25 Jan. '33	90.602	11.653	103.372	32.476	46.152	31 ^{7/32}
2 Mrt. '32	47.236	7.023	80.483	33.476	44.667	36 ^{29/32}
22 Juli '14	11.005	14.736		42.185	29.297	52

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen	Renteloos voorschot v. d. Staat
24 Febr. '33	81.017	1.497	2.601	5.103	1.800	2.580	3.200
17 " '33	81.320	1.470	2.768	4.375	1.635	2.609	3.200
10 " '33	81.581	1.462	2.902	4.036	1.494	2.601	3.200
3 " '33	81.894	1.446	2.931	4.056	1.495	2.624	3.200
26 Febr. '32	75.059	1.004	6.268	14.404	8.859	2.707	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen ¹⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort.k.	Particulieren
24 Febr. '33	6.647	2.243	83.986	154	2.071	18.731
17 " '33	6.674	2.175	83.373	434	2.070	18.822
10 " '33	6.674	2.292	83.942	50	2.076	18.766
3 " '33	6.680	2.435	84.562	11	2.090	18.569
26 Febr. '32	6.882	2.040	83.189	176	3.461	24.899
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

1) Sluftp. activa.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

7 Maart 1933.

De graanmarkten werkten tot en met Vrijdag normaal. Er bestond goede vraag voor Manitoba tarwe in spoedige verwachte posities, zoowel in Engeland als op het continent ter vermenging met de zachte inlandsche soorten. De prijzen vertoonden over het algemeen slechts kleine veranderingen en stegen in den loop der week matig. Plata-tarwe werd dringend aangeboden, de groote stoomende voorraad, waarvan een belangrijk gedeelte onverkocht was afgeladen, drukte de markt en toen de markten in Argentinië na de carnaval op Woensdag weder geopend werden, vertoonden de prijzen eerder neiging tot eene kleine daling. Ook Australische tarwe was in dien tijd niet vast en daalde verder in prijs. Niettegenstaande in China verder Australische tarwe werd gekocht, hield men in Engeland rekening met de mogelijkheid, dat ladingen Australische tarwe naar Europa zouden kunnen worden omgedirigeerd in verband met den oorlogstoestand in het Verre Oosten. Dat tarwe uit West-Europeesche havens naar Donauhavens werd verkocht, en een lading Platatarwe daarheen werd gedirigeerd, verbeterde de stemming niet. Ook de lage schattingen van particuliere experts van de wintertarwe in de Ver. Staten legden weinig gewicht in de schaal. Het gemiddelde van twee gepubliceerde schattingen stelde de conditie van wintertarwe op 63 en de raming van de opbrengst op 375 miljoen bushels. Vroegere ramingen bedroegen ongeveer 400 miljoen bushels. In het vorige jaar was de opbrengst 462.151.000 bushels groot. De in de Ver. Staten aanwezige voorraad tarwe werd geschat op de groote hoeveelheid van 545 miljoen bushels. Het ministerie van landbouw in Argentinië heeft een nieuwe schatting van het uitvoersurplus van tarwe gepubliceerd van 14.954.000 quarters tegen die van de vorige week van 14.950.000 quarters. 520.000 quarters zijn tusschen de twee schattingen verscheept. Den vorigen Vrijdag liep de termijnmarkt te Chicago op in verband met de bankmoeilijkheden in de Ver. Staten en sloot 2½ dollarcenten hooger dan een week geleden. Sedert zijn alle markten in de Ver. Staten gesloten. Winnipeg, dat Vrijdag iets hooger was, steeg Zaterdag en gisteren scherp, terwijl ook de Canadeesche Dollar vaster was, blijkbaar op aankopen voor Amerikaanse rekening. Het slot te Winnipeg was 4¼ dollarcenten hooger dan een week geleden. Manitoba-tarwe steeg in overeenstemming. Ook andere tarwesoorten waren Zaterdag en gisteren vaster, daar de neiging bestond voor alle zekerheid bij de lage prijzen te kopen. De termijnmarkt te Buenos Aires sloot 15 centavos, te Rosario 7 centavos hooger dan op 25 Februari. Zaken in Argentijnsche granen werden bemoeilijk, omdat de wisselkoers van Argentinië tot nog toe veelal over New-York liep.

De stemming voor rogge was in de eerste dagen der afgelopen week niet vast en de prijzen voor Plata-rogge waren een kleinigheid lager. Na Vrijdag is de stemming vaster geworden en zijn verschillende partijen tot stijgende prijzen uit de markt genomen.

Voor maïs begon de afgelopen week weinig bemoedigend. Eenige booten met Donau-maïs bereikten Rotterdam met een groot gedeelte der ladingen onverkocht. Bovendien werden belangrijke hoeveelheden in de termijnmarkt aangevend. De vraag in het binnenland bleek onvoldoende om het aanbod op te nemen en de prijzen voor disponibile Donau-maïs daalden enkele guldens per last. Ook stoomende partijen werden tot lagere prijzen opgeruimd. Voor mixed maïs bestond weinig belangstelling en deze vond moeilijk koopers, zoolang een premie boven Donau-maïs werd gevraagd. Plata-maïs onderging weinig invloed van de zwakkere stemming, daar het aanbod van stoomende Plata-maïs schaarsch is. Voor verschepping van den nieuwen oogst bestond weinig belangstelling, geregeld werd die aan-

geboden tot iets gedaakte prijzen. De vooruitzichten van den Argentijnschen maïs-oogst zijn gunstig voor dat gedeelte, dat niet van sprinkhanen heeft geleden. De in den laatsten tijd gevallen regen had een goeden invloed. De opbrengst wordt op het oogenblik geschat op 35 miljoen quarters, met een uitvoersurplus van 27.500.000 quarters. In het vorige jaar was de opbrengst 33.281.000 quarters. Den vorigen Zaterdag werd de stemming voor maïs beter en werden iets hogere prijzen betaald dan den vorigen dag. Het dringende aanbod van lossende Donau-maïs was afgelopen en ook de termijnmarkt verbeterde. Gisteren was de stemming zeer vast en werden verscheiden zaken afgesloten in Donau-maïs en Plata-maïs. De termijnmarkt te Buenos Aires sloot 13 centavos, die te Rosario 9 centavos per 100 KG. hooger dan op 25 Februari. Sedert eenige dagen is de scheepvaart op den Donau heropend, van waar binnenkort grootere verscheppingen verwacht worden.

Gerst veranderde in den loop der week weinig in prijs. In hoofdzaak kwamen zaken tot stand in Plata-gerst in spoedige posities, waarvoor een premie betaald werd boven latere aflading. Voor deze zijn de prijzen iets gedaald tot en met Vrijdag. Op Zaterdag vond geen prijsverhooging plaats en werd door importeurs flink gekocht. Op Maandag waren afladers niet aan de markt wegens de moeilijkheden op de deviezenmarkt.

SUIKER.

De afgelopen week gaf weer vrij vaste suikermarkten te zien. Er wordt gaandeweg meer vertrouwen in het artikel aan den dag gelegd en wel hoofdzakelijk tengevolge van de te verwachten verbetering in de statistische positie.

In verband hiermede zij vermeld, dat Java volgens de eerste raming van de N.I.V.A.S. dit jaar 1.361.000 tons zal produceren, terwijl wat oogst 1934 betreft, met de regering werd overeengekomen, dat niet meer dan 32.125 H.A. zouden worden beplant, wat een oogst van slechts ca. 480.000 tons zoude beteekenen. Verder schijnt de toestand op Cuba nog niet tot rust gekomen te zijn, wat blijkbaar als een gunstige factor voor de markt wordt aangerekend.

De stemming in Amerika was vrij vast. Houder van ruwsuiker hielden goed op prijs. Op de New-Yorksche termijnmarkt belandden de noteeringen na eenige fluctuaties op een belangrijk hooger niveau en het slot gaf het volgende beeld te zien: Mrt. 0.90, Mei 0.93, Juli 0.96, Sept. 0.99 en Dec. 1.02, terwijl de laatste noteering voor Spot Centr. 2.87 was.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen deze week 48.000 tons, de versmeltingen 37.000 tons tegen 37.000 tons verleden jaar en de voorraden 149.000 tons tegen 185.800 tons.

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1933 tons	1932 tons	1931 tons
Productie (Raming)	2.000.000	2.602.864	3.122.186
Ontvangsten	18.855	64.756	104.286
Totaal sedert 1/1	90.222	273.567	503.746
Verscheppingen	3.862	36.100	44.340
Voorraad in afscheephavens	663.147	956.118	1.215.290

Ook in Engeland was een gunstige stemming overheerschend. Evenals in New-York hebben de audientingen van Maart termijncontracten zoo goed als geen druk op de markt uitgeoefend, doordat deze grif geabsorbeerd konden worden. De slotnoteeringen op de Londonsche termijnmarkt luiden als volgt: Mrt. Sh. 5/6, Mei Sh. 5/8½, Aug. Sh. 5/11½ en Dec. Sh. 6/2½, ruwsuiker basis 96 pCt. eif.

Op Java verkocht de N.I.V.A.S. ruim 58.000 tons Superieur. Na deze flinke verkoopen maakte de N.I.V.A.S. bekend, dat zij haar prijs voor Superieur uit den oogst 1932 tot f 6.— verhoogt.

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	26 Febr. 14 Mrt. 1933	Sedert 1 Jan. 1933	Overeenk. tijdvak 1932	26 Febr. 14 Mrt. 1933	Sedert 1 Jan. 1933	Overeenk. tijdvak 1932	1933	1932
Tarwe	21.550	163.924	187.841	—	1.713	250	165.637	188.091
Rogge	4.496	51.864	62.420	—	1.000	590	52.864	63.010
Boekweit	83	6.636	4.505	—	25	—	6.661	4.505
Maïs	22.507	194.683	284.655	6.116	58.802	72.705	253.485	357.360
Gerst	4.555	37.807	78.114	595	2.752	5.485	40.559	83.599
Haver	2.198	37.884	39.495	105	653	1.292	38.537	40.787
Lijnzaad	3.467	49.662	39.391	2.955	71.787	62.429	121.449	101.820
Lijnkoek	750	12.218	19.578	—	—	—	12.218	19.578
Tarwemeel	312	5.145	5.445	12	2.010	2.279	7.155	7.724
Andere meelsoorten	1.372	7.477	9.849	100	1.187	3.355	8.664	13.204

STATISTISCH OVERZICHT

	GRANEN EN ZADEN										TUINBOUWARTIKELEN						VLEESCH			
	TARWE Manitoba No. 2 loco Rotterdam/ Amsterdam per 100 K.G. 2)		ROGGE No. 2 Canada loco R'dam/A'dam per 100 K.G. 3)		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.		GERST 62/63 K.G. Z. Russische loco Rotterdam/ dam/A'dam per 2000 K.G. 4)		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		ROODE KOOL 1e kwaliteit 1-5 pond p. 100 K.G. Broek op Langendijk ⁵⁾		WITTE KOOL 1e kwaliteit 1-5 pond p. 100 K.G. Broek op Langendijk ⁵⁾		UIEN gewoon p. 100 K.G. Broek op Langendijk ⁵⁾		RUND- VLEESCH (versch) Gem.v. 3kw. per 100 K.G. Rotterdam		VARKENS- VLEESCH (versch) per 100 K.G. Rotterdam	
	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%
1925	17,20	100,0	13,07 ⁶⁾	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1927	14,75	85,8	12,47 ⁶⁾	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1928	13,47 ⁵⁾	78,3	13,15	100,6	226,00	97,7	228,50	96,8	363,00	78,5	17,23	100,-	4,55	100,-	13,25	100,-	93,-	100,-	77,50	100,0
1929	12,25	71,2	10,87 ⁶⁾	83,2	204,00	88,1	179,75	76,2	419,25	90,6	9,10	52,8	7,38	162,4	11,78	88,9	96,40	103,7	93,12 ⁵⁾	120,2
1930	9,67 ⁵⁾	56,3	6,22 ⁵⁾	47,6	136,75	59,1	111,75	47,4	356,00	77,0	5,77	33,5	2,05	45,1	2,14	16,2	108,-	116,1	72,90	94,1
1931	5,55	32,3	4,55	34,8	84,50	36,5	107,25	45,4	187,00	40,4	6,96	40,4	3,06	67,3	1,94	14,6	88,-	94,6	48,-	61,9
1932	5,22 ⁵⁾	30,4	4,62 ⁵⁾	35,4	77,25	33,4	100,75	42,7	137,00	29,6	1,84	10,7	1,49	32,8	8,07	60,9	61,-	65,6	37,50	48,4
Jan. 1931	6,52 ⁵⁾	37,9	4,-	30,6	84,50	36,5	86,25	36,5	207,50	44,9	5,61	32,5	3,40	74,8	1,92	14,5	96,-	103,2	56,-	72,3
Febr. "	5,77 ⁵⁾	33,6	3,90	29,8	87,50	37,8	85,75	36,3	206,25	44,6	6,24	36,2	3,01	66,2	2,24	16,9	91,-	97,8	50,-	64,5
Maart "	5,62 ⁵⁾	32,7	4,20	32,1	103,00	44,5	104,75	44,4	214,00	46,3	11,23	65,1	4,72	103,8	3,25	24,5	90,-	96,8	51,-	65,8
April "	5,90	34,3	4,42 ⁵⁾	33,8	112,00	48,4	117,00	49,6	197,75	42,8	—	—	—	—	—	—	97,-	104,3	47,-	60,6
Mei "	6,15	35,8	4,97 ⁵⁾	38,0	95,75	41,4	124,00	52,5	189,00	40,9	—	—	—	—	—	—	98,-	105,4	45,-	58,1
Juni "	5,75	33,4	5,05	38,6	86,75	37,5	116,50	49,4	191,50	41,4	—	—	—	—	—	—	101,-	108,6	41,-	52,9
Juli "	5,42 ⁵⁾	31,5	4,70	35,9	84,25	36,4	115,75	49,0	211,00	45,6	—	—	—	—	—	—	95,-	102,2	49,-	63,2
Aug. "	4,97 ⁵⁾	28,9	4,02 ⁵⁾	30,8	74,50	32,2	119,50	50,6	185,50	40,1	—	—	—	—	—	—	94,-	101,1	54,-	69,7
Sept. "	4,77 ⁵⁾	27,8	4,27 ⁵⁾	32,7	68,00	29,4	97,00	41,1	164,25	35,5	—	—	—	—	—	—	84,-	90,3	50,-	64,5
Oct. "	5,-	29,1	4,47 ⁵⁾	34,2	68,50	29,6	94,75	40,1	160,25	34,6	—	—	—	—	—	—	75,-	80,6	49,-	63,2
Nov. "	5,82 ⁵⁾	33,9	5,47 ⁵⁾	41,9	81,00	35,0	114,50	48,5	169,75	36,7	—	—	1,52	33,4	5,04	38,1	72,-	77,4	48,-	61,9
Dec. "	4,92 ⁵⁾	28,6	4,95	37,9	69,25	29,9	111,25	47,1	145,75	31,5	2,40	13,9	1,47	32,3	5,39	40,7	70,-	75,3	43,-	55,5
Jan. 1932	5,05	29,4	5,07 ⁵⁾	38,8	71,25	30,8	114,00	48,3	142,50	30,8	1,87	10,8	1,49	32,8	8,69	65,6	70,-	75,3	40,-	51,6
Febr. "	5,30	30,8	5,07 ⁵⁾	38,8	74,00	32,0	108,50	46,0	142,25	30,8	1,29	7,5	1,28	28,2	8,98	67,8	68,-	73,1	34,-	43,9
Maart "	5,52 ⁵⁾	32,1	5,80	44,4	86,75	37,5	118,00	50,0	143,25	31,0	1,78	10,3	1,68	36,9	12,26	92,6	67,-	72,0	32,-	41,3
April "	5,65	32,7	6,22 ⁵⁾	47,6	88,75	38,3	124,50	52,8	135,25	29,2	—	—	—	—	—	—	63,-	67,7	28,-	36,1
Mei "	5,60	32,6	5,30	40,5	78,00	33,7	116,00	49,2	130,25	28,2	—	—	—	—	—	—	63,-	67,7	26,-	33,5
Juni "	5,22 ⁵⁾	30,4	4,15	31,7	80,75	34,9	105,75	44,8	128,75	27,8	—	—	—	—	—	—	67,-	72,0	34,-	43,9
Juli "	4,90	28,5	4,-	30,6	78,75	34,0	100,25	42,5	129,75	28,1	—	—	—	—	—	—	64,-	68,8	35,50	45,8
Aug. "	5,20	30,2	4,07 ⁵⁾	31,2	77,50	33,5	98,25	41,6	133,00	28,8	—	—	—	—	—	—	62,-	66,7	40,50	52,2
Sept. "	5,47 ⁵⁾	31,8	4,20	32,1	78,50	33,9	88,50	37,5	150,75	32,6	—	—	—	—	—	—	55,-	59,1	42,50	54,8
Oct. "	5,25	30,5	3,92 ⁵⁾	30,0	74,50	32,2	79,50	33,7	138,25	29,9	—	—	—	—	—	—	51,-	54,8	44,-	56,8
Nov. "	4,90	28,5	3,90	29,8	71,25	30,8	79,00	33,5	135,25	29,2	—	—	1,06	23,3	4,10	31,0	53,-	57,0	46,-	59,3
Dec. "	4,72 ⁵⁾	27,5	3,80	29,1	66,25	28,6	75,25	31,9	135,00	29,2	3,02	17,5	0,84	18,5	3,99	30,1	53,-	57,0	46,-	59,3
Jan. 1933	4,95	28,8	3,75	28,7	73,00	31,5	75,25	31,9	136,50	29,5	3,02	17,5	0,67	14,7	3,38	25,5	50,50	54,3	44,75	57,7
Febr. "	4,77 ⁵⁾	27,8	3,70	28,3	71,00	30,7	74,75	31,7	130,25	28,2	2,51	14,6	0,60	13,2	2,06	15,5	49,25	53,0	45,-	58,1
27 "	4,75	27,6	3,70	28,3	72,00	31,1	75,50	32,0	130,50	28,2	2,63	15,3	0,60	13,2	1,72	13,0	48,-	51,6	46,-	59,3
6 Maart "	5,-	29,1	3,80	29,1	73,50	31,7	76,50	32,4	133,50	28,9	2,98	17,3	0,60	13,2	1,38	10,4	45,-	48,4	44,-	56,8

1) Men zie voor de toelichting op dezen staat de nos. van 8, 15 Aug. 1928, 25 Febr. 1931 en 15 Febr. 1933. 2) Tot Jan. 1931 Hard Winter No. 2. van Jan. 1931 tot vanaf 26 Mei 1930 tot 23 Mei 1932 74 K.G. Zuid-Russische. 3) Tot Jan. 1928 Maiting; van Jan. 1928 tot 9 Febr. 1931 American No. 2, van 9 Febr. 1931 tot 23 Mei 1932 het betreffende jaar en de gemiddelde prijzen van Nov. en Dec. van het daaraan voorafgaande jaar. 4) 24 Febr. 5) 3 Mrt.

Vervolg STATISTISCH OVERZICHT

	MINERALEN						TEXTIELGOEDEREN						DIVERSEN							
	STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerkolen, ongeezeft f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 t/m 33.9° Bé s.g. per barrel		BENZINE Gulf exp. 64/66° §cts. per U.S. gallon		KATOEN			WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.			WOL gekamde Australische, Crossbred Col- onial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		KOE- HUIDEN Gaaf, open kop 57-61 pnd.		KALK- SALPETER Gld. per 100 K.G. netto			
	f.	%	\$	%	§cts.	%	§cts.	%	pence	%	pence	%	pence	%	pence	%	f.	%	f.	%
1925	10,80	100,0	1,68	100,0	14,86	100,-	23,25	100,0	29,27	100,-	9,35	100,-	55,00	100,0	29,50	100,0	34,70	100,0	12,-	100,0
1926	17,90	165,7	1,89	112,5	13,65	91,9	17,55	75,5	16,24	55,5	6,30	67,4	47,25	85,9	24,75	83,9	28,46	82,0	11,61	96,8
1927	11,25	104,2	1,30	77,4	14,86	100,-	17,50	75,3	16,78	57,3	7,27	77,8	48,50	88,2	26,50	89,8	40,43	116,5	11,48	95,7
1928	10,10	93,5	1,20	71,4	9,98	67,2	20,00	86,0	19,21	65,6	7,51	80,4	51,50	93,6	30,50	103,4	47,58	137,1	11,48	95,7
1929	11,40	105,6	1,23	73,2	10,-	67,3	19,15	82,4	17,05	58,2	6,59	70,5	39,-	70,9	25,25	85,6	32,25	92,9	10,60	88,3
1930	11,35	105,1	1,12	66,7	8,77	59,0	13,55	58,3	12,-	41,0	3,92	41,9	26,75	48,6	16,25	55,1	25,36	73,1	9,84	82,0
1931	10,05	93,1	0,58	34,5	5,04	33,9	8,60	37,0	7,33	25,0	3,08	33,0	21,50	39,1	12,00	40,7	18,65	53,7	8,61	71,8
1932	8,00	74,1	0,81	48,2	4,50	30,3	6,45	27,7	5,21	17,8	3,11	33,3	16,00	29,1	8,50	28,8	11,15	32,1	6,15	51,3
Jan. 1931	10,30	95,4	0,85	50,6	6,08	40,9	10,30	44,3	8,31	28,4	3,09	33,1	21,25	38,6	12,00	40,7	24,63	71,0	10,11	84,3
Febr. "	10,30	95,4	0,85	50,6	6,14	41,3	10,95	47,1	9,58	32,7	3,55	38,0	21,75	39,5	12,00	40,7	22,50	64,8	10,21	85,1
Maart "	10,30	95,4	0,66	39,3	6,07	40,9	10,90	46,9	9,70	33,1	3,56	38,1	25,25	45,9	14,50	49,2	22,25	64,1	10,21	85,1
April "	10,15	94,0	0,53	31,5	5,66	38,1	10,25	44,1	8,68	29,7	3,31	35,4	24,50	44,5	14,50	49,2	22,25	64,1	10,21	85,1
Mei "	10,00	92,6	0,53 ⁵⁾	31,5	5,37 ⁵⁾	36,2	9,40	40,4	8,18	27,9	3,01	32,2	23,50	42,7	13,00	44,1	21,75	62,7	10,21	85,1
Juni "	10,00	92,6	0,34	20,5	4,24	28,5	9,10	39,1	7,54	25,8	3,01	32,2	22,00	40,0	12,50	42,4	19,13	55,1	10,21	85,1
Juli "	10,00	92,6	0,24 ⁵⁾	14,3	3,40 ⁵⁾	22,9	9,25	39,8	7,73	26,4	3,35	35,8	22,25	40,5	12,50	42,4	20,25	58,4	8,26	68,8
Aug. "	10,00	92,6	0,43	25,9	3,94	26,5	7,20	31,0	5,94	20,3	2,59	27,7	22,25	40,5	12,00	40,7	18,75	54,0	7,-	58,3
Sept. "	10,00	92,6	0,56	33,2	5,50	37,0	6,55	28,2	5,77	19,7	2,59	27,7	20,00	36,4	11,00	37,3	18,-	51,9	6,50	54,2
Oct. "	9,90	91,7	0,56	33,2	4,19	28,2	6,30	27,1	5,82	19,9	2,85	30,5	19,50	35,5	10,75	36,4	17,50	50,3	6,65	55,4
Nov. "	9,90	91,7	0,68	40,4	4,62	31,1	6,40	27,5	5,72	19,5	3,11	33,3	19,							

AN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

ZUIVEL EN EIERN						METALEN															
BOTER per K.G. Leeuwarder Comm. Noteering		KAAS Edammer Alkmaar Fabriekskaas kl. m/merk		EIERN Gem. not. Eiermijn Roermond p. 100 st.		KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton		LOOD Locoprijzen Londen per Eng. ton		TIN locoprijzen Londen per Eng. ton		IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		GIETRIJ-IJZER (Lux III) p. Eng. t. f.o.b. Antwerpen		ZINK Locoprijzen Londen per Eng. ton		GOUD cash Londen per ounce fine		ZILVER cash Londen per Standard Ounce	
f.	%	f.	%	f.	%	£	%	£	%	£	%	Sh.	%	sh.	%	£	%	sh.	%	pence	%
2,31	100,0	56,—	100,0	9,18	100,0	62,1/6	100,0	36,8/6	100,0	261,17/-	100,0	73/-	100,0	67/-	100,-	36,3/6	100,-	85/6	100,-	32 1/8	100,0
1,98	85,7	43,15	77,1	8,15	88,8	58,1/-	93,5	31,1/6	85,3	290,17/6	111,1	86/6	118,5	68/8	102,5	34,2/6	94,3	85/-	99,5	28 1/8	89,3
2,03	87,9	43,30	77,3	7,96	86,7	55,14/-	89,7	24,4/-	66,4	290,4/-	110,8	73/-	100,0	64/6	96,3	28,10/-	78,8	85/-	99,5	26 3/4	83,3
2,11	91,3	48,05	85,8	7,99	87,0	63,16/-	102,8	21,1/-	57,8	227,5/-	86,8	66/-	90,4	62/8	93,5	25,5/6	69,9	85/-	99,5	26 1/8	81,1
2,05	88,7	45,40	81,1	8,11	88,3	75,14/-	121,9	23,5/-	63,8	203,15/6	77,8	70/6	96,6	68/9	102,6	24,17/6	68,8	85/-	99,5	24 1/8	76,2
1,66	71,9	38,45	68,7	6,72	73,2	54,13/-	88,0	18,1/6	49,6	142,5/-	54,3	67/-	91,8	59/6	88,8	16,17/-	46,6	85/-	99,5	17 1/8	55,4
1,34	58,0	31,30	56,9	5,35	58,3	36,5/-	58,4	12,1/-	33,1	110,1/-	42,0	55/-	75,3	47/6	70,9	11,10/6	31,9	92/6	108,2	13 3/8	41,6
0,94	40,7	22,70	40,5	4,14	45,1	22,17/-	36,8	8,12/-	23,6	97,2/-	37,1	42/-	57,5	37/-	55,2	9,16/-	27,1	118/-	138,0	12 1/8	40,1

1 Sept. 1932 79 K.G. La Plata. 2) Jan. 1928 Western; vanaf Jan. 1928 tot 16 Dec. 1929 American No. 2, van 16 Dec. 1929 tot 26 Mei 1930 74 1/2 K.G. Hongaarsche 4/5 K.G. Zuid-Russische. Van 23 Mei—19 Sept. 1932 No. 3 Canada. 3) De jaargemiddelden zijn berekend uit de gemiddelde prijzen van Jan., Feb. en Maart van

AN GROOTHANDELSPRIJZEN.

BOUWMATERIALEN						KOLONIALE PRODUCTEN													
VURENHOUT basis 7" f.o.b. Zweden/Finland per standaard van 4.672 M ³ .		STEENEN				CACAO G.F. Accra per 50 K.G. c.i.f. Nederland		COPRA Ned.-Ind. f.m.s. per 100 K.G. Amsterdam		KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per 1/2 K.G.		RUBBER ¹⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.		SUIKER Witte kristal-suiker loco R'dam/A'dam per 100 K.G.		THEE Afk. N.-I. thee v. A'dam gem. pr. Java- en Sumatrathee p. 1/2 K.G.			
f.	%	f.	%	f.	%	sh.	%	f.	%	cts.	%	Sh.	%	f.	%	cts.	%		
159,75	100	15,50	100-	19,—	100-	42/6	100-	35,87 ^s	100,0	61,375	100,0	2/11,625	100,0	18,75	100,0	84,5	100,0		
153,50	96,1	15,75	101,6	19,50	102,6	49/-	115,3	34,—	94,8	55,375	90,2	2/-	67,4	17,50	93,3	94,25	111,5		
160,50	100,5	14,50	93,5	18,50	97,4	68/-	160,0	32,62 ^s	90,9	46,875	76,4	1/6,375	51,6	19,12 ^s	102,0	82,75	97,9		
151,50	94,8	12,—	77,4	18,50	97,4	57/3	134,9	31,87 ^s	88,9	49,625	80,9	-10,75	30,2	15,85	84,5	75,25	89,1		
146,00	91,4	14,—	90,3	21,25	111,8	45/10	107,9	27,37 ^s	76,3	50,75	82,7	-10,25	28,8	13,—	69,3	69,25	82,0		
141,50	88,6	12,50	80,6	20,75	109,2	34/11	82,2	22,62 ^s	63,1	32	52,1	-15,875	16,5	9,60	51,2	60,75	71,8		
110,75	69,3	10,25	66,1	20,25	106,6	22/5	52,8	15,37 ^s	42,9	25	40,7	-3	8,4	8,—	42,7	42,50	50,3		
69,00	43,2	9,25	59,7	15,—	78,9	19/6	45,9	13,—	36,2	24	39,1	-1,75	4,9	6,32 ^s	33,7	28,25	33,4		

N.B. Alle Pondennoteringen vanaf 21 Sept. '31 zijn op goudbasis omgerekend

De Zichtbare Voorraden zijn volgens Czarnikow:

	1933 tons	1932 tons	1931 tons
Duitschland 1/2	1.202.000	1.619.000	1.856.000
Tsjecho-Slowakije 1/2	530.000	719.000	833.000
Frankrijk 1/2	738.000	737.000	903.000
Nederland 1/2	285.000	291.000	306.000
België 1/2	180.000	187.000	211.000
Hongarije 1/2	94.000	100.000	129.000
Polen 1/2	430.000	426.000	557.000
U.K. Geïmp. Suiker 1/2	451.000	178.000	297.000
„ Binnenl. „ 1/2	121.000	31.000	138.000
Europa	4.031.000	4.288.000	5.230.000
Ver. Staten alle havens 1/2	246.000	273.000	394.000
Cubaansche havens 1/2	573.000	756.000	871.000
Cuba binnenland 1/2	930.000	950.000	900.000
Java 1/2	2.774.000	1.988.000	1.049.000
Totaal	8.554.000	8.255.000	8.444.000
waarvan geblokkeerd	3.257.000	1.944.000	1.936.000

Beschikbaar 5.297.000 6.311.000 6.508.000
 Hier te lande was de stemming eveneens vast, hoewel zulks niet tot uiting kwam in de noteeringen op de Amsterdamsche termijnmarkt, die aan het slot niet hooger waren dan bij opening. De omzet bedroeg 4050 tons.

KOFFIE.

Na het afsluiten van het vorig Overzicht bleef de markt onveranderd en er deed zich aanvankelijk niets vermeldenswaardigs voor. Op Zaterdag 4 dezer echter werd bekend gemaakt, dat tengevolge van de bankcrisis in de V. St. van Noord-Amerika de banken aldaar drie dagen gesloten zouden blijven en dat ook de goederenmarkten gedurende datzelfde tijdsverloop officieel zouden sluiten (op 7 dezer werd bekend, dat deze markten eerst op den 10en zullen worden heropend). Na den 4en kwamen van Brazilië nog slechts weinig kost- en vrachtaanbiedingen (die bijna uitsluitend in dollars worden gemaakt) en de weinige, die er kwamen, werden grif genomen, daar koopers hopen, zich voor de tegenwaarde in dollars spoedig belangrijk lager te zullen kunnen dekken dan tot nu toe het geval was. Of dit werkelijk mogelijk zal zijn, dat wil zeggen: of de Amerikaansche valuta zich niet op goudbasis zal kunnen handhaven, valt voor het oogenblik nog niet te beoordeelen, doch vast staat, dat door den toestand in Amerika ook in den koffiehandel een nieuwe factor van onzekerheid is opgetreden. Dit geldt onder meer ook voor het bankrembours, dat bij importzaken uit Brazilië te New-York moet worden geopend en dat voor het overgroot gedeelte door bemiddeling van Nederlandsche banken wordt gesteld. Dat deze laatste bij de verwarring, die op het oogenblik heerscht, deze remboersen niet kunnen openen, is te begrijpen, al mag daartegenover ook worden aangenomen, dat de handel, wanneer de dollar werkelijk de goudbasis mocht loslaten, spoedig middelen zal vinden om de zaken met Brazilië langs anderen weg tot stand te brengen.

Uit Brazilië werd bericht ontvangen, dat de in de binnenlandsche pakhuisen en de spoorwegstations van Sao Paulo en Minas Geraes teruggehouden voorraad op 31 Januari bedragen heeft 20.471.000 balen, waarvan 9.811.000 balen voor latere vernietiging waren bestemd. Daar de voorraad op 31 December bedragen heeft 21.060.000 balen, is deze in de maand Januari verminderd met 589.000 balen.

Officieel is bekend gemaakt, dat in de vorige week vernietigd zijn 9000 balen te Rio, 26.000 balen te Santos en 3000 balen te Victoria. De hoeveelheid, op de andere plaatsen vernietigd, wordt niet genoemd.

De kost- en vrachtaanbiedingen van Santos zijn, om de reden in den aanhef dezes vermeld, op het oogenblik feitelijk niet op te geven. *Nominaal* zijn zij aan te nemen als volgt: gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verschepping \$ 9.80 à 9.95 per cwt., dito Prime \$ 9.95 à 10.15, Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verschepping, \$ 8.60 à 8.75, zijnde alles onveranderd a een fractie hooger tegenover een week geleden.

Nederlandsch-Indië is met Robusta onveranderd. De cijfers in de eerste hand zijn op het oogenblik aan te nemen op:

Palembang Robusta, Maart-verschepping, 17½ ct.; Benkoelen Robusta, Maart-verschepping, 18½ ct.; Mandheling Robusta, Maart-verschepping, 19½ ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, Maart-verschepping, 22½ ct., alles per ½ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De noteeringen aan de Rotterdamsche termijnmarkt liepen, onder den invloed van de gebeurtenissen in Amerika, ¾ à ½ ct. op. Maart noteert thans alhier 19½, Mei 18½, September 17½, December 17½ en Maart '34 17½ ct. per ½ K.G.

In loco is de afzet iets beter. De officieele loco-noteeringen bleven onveranderd 27 ct. per ½ K.G. voor Superior Santos en 23½ ct. voor Robusta.

De slotnoteeringen te New-York waren:

	Gemengd contract (basis Rio No. 7)				Santos-contract (basis Santos No. 4)			
	Mrt.	Mei	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei	Sept.	Dec.
3 Maart ..	\$ 5.67	5.67	5.34	5.25	8.30	8.10	7.56	7.47
27 Februari ..	5.43	5.43	5.11	5.03	8.15	7.89	7.32	7.19
20 Februari ..	5.66	5.46	5.03	4.92	8.22	7.90	7.23	7.07
11 Februari ..	5.63	5.42	4.94	4.82	8.18	7.78	7.16	6.99

De dezer dagen verschenen Statistiek van de Firma G. Duuring & Zoon te Rotterdam geeft aan, dat in Februari de aanvoer geweest is als volgt:

	1933 bn.	1932 bn.	1931 bn.
in Europa	863.000	917.000	1.020.000
„ Ver. Staten van Amerika	1.086.000	1.196.000	1.366.000
Totaal	1.949.000	2.113.000	2.386.000

De Aanvoeren in Europa en in Amerika tezamen gedurende de eerste twee maanden van het jaar bedroegen 3.738.000 balen tegen 4.176.000 balen in 1932 en 4.523.000 balen in 1931.

De Afleveringen in Februari waren:

	1933 bn.	1932 bn.	1931 bn.
in Europa	797.000	1.003.000	937.000
„ Ver. Staten van Amerika	980.000	1.006.000	1.072.000
Totaal	1.777.000	2.009.000	2.009.000

De Afleveringen in Europa en in Amerika tezamen gedurende de eerste twee maanden van het jaar waren 3.491.000 balen tegen 4.122.000 balen in 1932 en 4.093.000 balen in 1931.

Vanaf 1 Juli tot 28 Februari waren de Aanvoeren in Europa en in Amerika tezamen 12.469.000 balen tegen 15.384.000 balen in 1932 en 14.971.000 balen in 1931, terwijl de Afleveringen bedroegen 14.032.000 balen tegen 15.087.000 balen in 1932 en 14.985.000 balen in 1931.

De zichtbare voorraad was op 1 Maart in Europa 1.656.000 balen tegen 1.590.000 balen op 1 Februari. In Amerika bedroeg hij 1.326.000 balen tegen 1.220.000 balen op 1 Februari. In Europa en in Amerika tezamen was de zichtbare voorraad dus op 1 Maart 2.982.000 balen tegen 2.810.000 balen op 1 Februari. Hij bedroeg op 1 Maart 1932 — 4.108.000 balen en op 1 Maart 1931 — 2.949.000 balen.

De zichtbare wereldvoorraad was op 1 Maart 5.768.000 balen tegen 5.647.000 balen op 1 Februari en 6.615.000 balen verleden jaar (in deze cijfers zijn niet begrepen de voorraden in het binnenland van Brazilië, waarvan het cijfer van 1 Maart en 1 Februari nog niet bekend is, doch die op 1 Januari bedroegen 22.099.000 balen en op 1 Maart 1932 — 27.564.000 balen).
 Rotterdam, 7 Maart 1933.

STEENKOLEN.

De belangrijkste gebeurtenis voor de kolenindustrie in de afgelopen twee weken is de staking der mijnwerkers in Polen. Na een opzegging der tariefloonen brak in Poolsch Opper-Silezië een staking uit en deze schijnt zich nu over meerdere districten uit te breiden.

Inmiddels wordt de positie van de Poolsche mijnindustrie steeds moeilijker en nu men steeds meer en meer door de Engelsche concurrentie op de Scandinavische markt wordt teruggedrongen, blijkt men bereid met Engeland over de verdeling van deze markt te onderhandelen. De Poolsche kolenexportconventie heeft afgevaardigden benoemd om in Londen deze kwestie te gaan bespreken.

In Engeland zijn ook loonkwesties in het zicht. De conferentie van de gedelegeerden der vakverenigingen heeft officieel bij de regering aangedrongen op wettelijke maatregelen om te komen vóór Juli aanstaande tot een algemeene nationale regeling der loonen en arbeidsvoorwaarden.

De prijzen zijn:

Northumberland Ongezeefde	f 7.10
Durham Ongezeefde	7.70
Cardiff 2/3 large 1/3 smalls	9.—
Schotsche Gezeefde (Prime Lothians)	7.70
Yorkshire gewassen Singles	6.75
Westfaalsche Vefförder	8.25
„ Vlamstukken 1	9.—
„ Smeenootjes	8.75
„ Gasvlamförder	8.25
„ Gietcokes	11.—
Hollandsche Eierbriketten	12.50
alles per ton van 1.000 K.G. franco station R'dam/A'dam.	
Ongezeefde bunkerkolen f.o.b. R'dam/A'dam	f 7.25. Markt
lusteloes.	7 Maart 1933.

DE TWENTSCHE BANK N.V.

GEVESTIGD TE AMSTERDAM

Maandstaat op 28 Februari 1933

DEBET

Aandeelhouders nog te storten 90 pCt. op aandelen B, waarvoor waarborg gedeponoord	f	421.200,—
Deelnemingen in diverse ondernemingen	„	3.107.766,26
Effecten van Aandeelhouders ten eigen gebruike	„	27.645.000,—
Kassa en De Nederlandsche Bank	„	12.821.509,85
Wissels en Coupons	„	18.932.073,47
Nederl. Schatkistbiljetten en -Promessen	„	36.881.317,—
Bankiers in Binnen- en Buitenland	„	7.691.786,42
Eigen Effecten en Syndicaten	„	12.916.816,79
Effecten van het Zieken- en Pensioenfonds	„	3.036.065,70
Prolongatiën gegeven	„	9.424.305,—
Debiteuren	f	136.739.744,75
af: loopende Promessen	„	6.760.000,—
		<hr/>
	„	129.979.744,75
Gebouwen	„	8.000.000,—
		<hr/>
Totaal	f	270.857.585,24

CREDIT

Kapitaal	f	40.000.000,—
Reservefonds	„	17.000.000,—
Aandeelhouders voor gedeponoerde Effecten als waarborg voor 90 pCt. storting op aandelen B	f	421.200,—
in Leen-Depot	„	27.223.800,—
		<hr/>
	„	27.645.000,—
Zieken- en Pensioenfonds	„	6.335.752,97
Deposito's	„	68.277.845,26
Saldo te ontvangen en te leveren Effecten	„	1.381.902,03
Crediteuren	f	103.009.820,19
„ voor gelden in het Buitenland	„	5.129.541,39
		<hr/>
	„	108.139.361,58
Te betalen Wissels	„	834.862,37
Geaccepteerd door derden	„	238.698,71
Diverse Rekeningen	„	1.004.162,32
		<hr/>
Totaal	f	270.857.585,24

NEDERLANDSCH INDISCHE HANDELSBANK, N.V.

AMSTERDAM

'S-GRAVENHAGE

ROTTERDAM

BATAVIA

AMOY, AMPENAN, BANDOENG, BOMBAY, CALCUTTA, CHERIBON, GORONTALO,
 HONGKONG, KOBE, MAKASSAR, MEDAN, MENADO, PALEMBANG, PASSOEROEAN,
 PEKALONGAN, PROBOLINGGO, SEMARANG, SHANGHAI, SINGAPORE, SOERABAYA,
 TEGAL, TELOK BETONG, TJILATJAP, TOKIO, WELTEVREDEN

DE NEDERLANDSCHE WERKGEVER

Wekelijksch Orgaan v/h. Verbond
 van Nederlandsche Werkgevers

VERANTWOORDELIJKE REDACTIE:

Mr. P. W. J. H. CORT VAN DER
 LINDEN EN Mr. A. N. MOLENAAR

ABONNEMENTS-
 PRIJS VOOR
 NIET LEDEN
 f6.— PER JAAR

Vraagt proefexemplaren bij het
 Secretariaat: Kneuterdijk 8,
 Telefoon No. 17510 · Den Haag

VERSCHENEN:

De
 eigenschappen van
 den Bedrijfsleider

en de verhouding
 tusschen leider en
 personeel

door

H. J. SLEGTENHORST

Prijs . . . f 0.90

Bij den boekhan-
 del verkrijgbaar.

NIJGH & VAN DITMAR N.V.
 UITGEVERS — ROTTERDAM

Nijgh & Van Ditmar
 N.V.

UITGEVERS

ROTTERDAM

Wijnhaven No. 113

Telef. 27840 (vier lijnen)

Heeft U reeds de volmacht voor de Postgiro
 ingevuld? Zij, die Uw steun behoeven
 zullen er U dankbaar voor zijn.

Eenmaal invullen is voldoende. De maan-
 delijksche betaling geschiedt dan auto-
 matisch. Doe het nog heden.

Postgiro

186.000

Adverteert in dit blad

Belast zich met het
 verzorgen van uit-
 gaven en tijdschrif-
 ten op elk gebied